

“МТЕЛ” а.д. БАЊА ЛУКА

**Неконсолидовани финансијски извјештаји
за период од три мјесеца који се завршава
31. марта 2024. године**

САДРЖАЈ

Страна

НЕКОНСОЛИДОВАНИ ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Неконсолидовани извјештај о добитку и губитку и осталом укупном резултату	1
Неконсолидовани извјештај о финансијском положају	2
Неконсолидовани извјештај о промјенама у капиталу	3
Неконсолидовани извјештај о новчаним токовима	4
Напомене уз неконсолидоване финансијске извјештаје	5 - 51

НЕКОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЈЕШТАЈ О ДОБИТКУ И ГУБИТКУ И ОСТАЛОМ УКУПНОМ РЕЗУЛТАТУ
За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године
(У Конвертибилним маркама)

	Напомене	Период који се завршава 31. марта 2024.	Период који се завршава 31. марта 2023.
Приходи од продаје робе и услуга	5	114,730,047	106,107,035
Остали пословни приходи	6	5,776,422	5,018,853
Трошкови материјала, робе и везаних услуга	7	(11,617,708)	(10,971,775)
Трошкови запослених	8	(20,417,605)	(19,214,247)
Трошкови амортизације	12,13,14,19	(34,617,379)	(31,877,177)
Трошкови производних услуга	9	(21,814,138)	(20,172,581)
Остали пословни расходи	10	(6,150,748)	(6,433,008)
Финансијски приходи- каматносни	11	701,638	123,239
Финансијски приходи- остали	11	39,366	247,034
Обезвређење финансијских средстава	23	(1,181,147)	(2,032,191)
Финансијски расходи	11	(5,912,342)	(4,086,583)
Добитак прије опорезивања		19,536,406	16,708,599
Порез на добитак	37 (а)	(1,953,641)	(1,670,860)
Нето добитак		17,582,765	15,037,739
Укупни резултат за период		17,582,765	15,037,739
Зарада по акцији:			
Основна и разријеђена зарада по акцији	39	0.0358	0.0306

Приложени неконсолидовани финансијски извјештаји Друштва су утврђени од стране менаџмента "Мтел" а.д. Бања Лука дана 30. априла 2024. године.

НЕКОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЈЕШТАЈ О ФИНАНСИЈСКОМ ПОЛОЖАЈУ
На дан 31. март 2024. године
(У Конвертибилним маркама)

	Напомене	31. март 2024.	31. децембар 2023.
АКТИВА			
Стална имовина			
Нематеријална улагања	12	112,462,392	106,667,441
Некретнине и опрема	13	657,720,022	642,533,828
Имовина узета у закуп	14	198,900,302	35,020,098
Улагања у зависна друштва	15	239,701,599	256,271,579
Улагања у придружена друштва	16	183,610,709	183,610,709
Дугорочна потраживања и кредити	17	1,048,313	1,193,099
Остала улагања	18	400	400
Дугорочна средства по основу стицања уговора са купцима	19	8,105,084	8,528,841
Остала дугорочна потраживања и средства		41,517,857	41,021,372
Одложена пореска средства	37 (в)	1,395,541	1,395,541
		1,444,462,219	1,276,242,908
Обртна имовина			
Залихе	20	17,334,486	15,118,968
Купци	21	109,943,698	363,747,532
Друга потраживања	22	5,497,838	5,329,775
Депозити и потраживања за кредите	24	2,246,688	2,246,688
Активна временска разграничења	25	12,881,406	14,878,860
Готовина и готовински еквиваленти	26	134,394,626	20,049,874
		282,298,742	421,371,697
Укупна актива		1,726,760,961	1,697,614,605
ПАСИВА			
Капитал			
Акцијски капитал	27	491,383,755	491,383,755
Законске резерве	27	49,141,766	49,141,766
Ревалоризационе резерве – актуарски добици		273,537	273,537
Остале резерве - резерве по основу инвестиционе обавезе	27	97,791,500	97,791,500
Нераспоређени добитак		392,459,037	374,973,648
		1,031,049,595	1,013,564,206
Дугорочне обавезе и резервисања			
Кредити и остале дугорочне обавезе	28	151,479,850	165,299,702
Обавезе за имовину узету у закуп	29	174,789,999	24,082,245
Обавезе за право на дистрибуцију ТВ садржаја	30	23,577,704	19,249,632
Бенефиције за запослене	32	5,583,375	5,658,134
Резервисања	33	439,798	438,602
Одложене пореске обавезе	37 (г)	13,377,611	11,735,919
		369,248,337	226,464,234
Краткорочне обавезе			
Кредити и остале краткорочне обавезе	28	73,069,088	74,935,522
Обавезе за имовину узету у закуп	29	28,911,385	12,562,345
Обавезе за право на дистрибуцију ТВ садржаја	30	27,549,689	26,346,463
Добављачи	34	120,561,112	165,455,644
Пасивна временска разграничења	35	35,939,368	39,682,629
Бенефиције за запослене	32	1,195,550	1,195,550
Резервисања		3,129,928	3,405,162
Разграничени приходи	31	9,275	12,367
Обавезе за дивиденду	39	19,817,203	92,353,568
Обавезе за порез на добитак	37 (д)	801,265	27,588,643
Остале обавезе	36	15,479,166	14,048,272
		326,463,029	457,586,165
Укупна пасива		1,726,760,961	1,697,614,605

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових
неконсолидованих финансијских извјештаја

НЕКОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА У КАПИТАЛУ
 За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године
 (У Конвертибилним маркама)

	Акцијски капитал	Законске резерве	Остале резерве - резерве по основу инвестиционе обавезе	Ревалоризационе резерве - актуарски (губици)/добити	Нераспоређени добитак	Укупно
Стање, 1. јануар 2023. године	491,383,755	49,141,766	97,791,500	(18,036)	42,583,655	680,882,640
Нето добитак за период од 1. јануара до 31. марта 2023. године	-	-	-	-	15,037,739	15,037,739
Укупни остали резултат за период	-	-	-	-	-	-
Стање, 31. март 2023. године	491,383,755	49,141,766	97,791,500	(18,036)	57,621,394	695,920,379
Нето добитак за период од 1. априла до 31. децембра 2023. године	-	-	-	-	317,352,254	317,352,254
Укупни остали резултат за за период	-	-	-	291,573	-	291,573
<i>Укупни резултат за период</i>	-	-	-	291,573	317,352,254	317,643,827
Стање, 31. децембар 2023. године	491,383,755	49,141,766	97,791,500	273,537	374,973,648	1,013,564,206
Нето добитак за период од 1. јануара до 31. марта 2024. године	-	-	-	-	17,582,765	17,582,765
Укупни остали резултат за период	-	-	-	-	-	-
<i>Укупни резултат за период</i>	-	-	-	-	17,582,765	17,582,765
Ефекти спајања уз припајање <i>TRION TEL</i>	-	-	-	-	(97,376)	(97,376)
Стање, 31. март 2024. године	491,383,755	49,141,766	97,791,500	273,537	392,459,037	1,031,049,595

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових неконсолидованих финансијских извјештаја.

МТЕЛ А.Д. БАЊА ЛУКА

НЕКОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЈЕШТАЈ О НОВЧАНИМ ТОКОВИМА
За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године
(У Конвертибилним маркама)

	Период који се завршава 31. марта 2024.	Период који се завршава 31. марта 2023.
Токови готовине из пословних активности		
Приливи од продаје и примљени аванси	109,111,422	107,077,404
Остали приливи из редовног пословања	414,928	633,227
Одливи за набавке материјала, горива, енергије и друге трошкове	(49,820,120)	(34,369,744)
Одливи по основу бруто зарада и накнада зарада	(20,787,474)	(19,322,908)
Одливи по основу камата	(4,804,818)	(3,443,923)
Одливи по основу пореза из резултата	(28,442,984)	(1,691,915)
Одливи по основу осталих дажбина	(7,392,167)	(4,526,731)
<i>Нето прилив готовине из пословних активности</i>	1,721,213	44,355,410
Токови готовине из активности пласирања и инвестирања		
Приливи по основу продаје акција и удјела	259,310,235	-
Набавке некретнина, опреме и нематеријалних улагања	(51,231,504)	(23,240,089)
Прилив по основу продаје некретнина, опреме и нематеријалних улагања	17,767	80,686
Приливи од камата	200,878	122,791
Приливи по основу осталих дугорочних финансијских пласмана	145,608	170,451
Ефекти спајања уз припајање TRION TEL	318,308	-
<i>Нето прилив/одлив готовине из активности пласирања и инвестирања</i>	208,761,292	(22,866,161)
Токови готовине из активности финансирања		
Одливи по основу дугорочних финансијских обавеза	(19,503,648)	(8,605,465)
Одливи по основу плаћања обавезе за закуп	(4,258,158)	(3,018,811)
Одливи за дивиденде и привремене дивиденде акционарима	(68,933,521)	(8,012,745)
<i>Нето одлив готовине из активности финансирања</i>	(92,695,327)	(19,637,021)
Нето повећање готовине и готовинских еквивалената	114,344,752	1,852,228
Готовина и готовински еквиваленти на почетку периода	20,049,874	19,548,771
Готовина и готовински еквиваленти на крају периода	134,394,626	21,400,999

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових
неконсолидованих финансијских извјештаја

**НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године**
1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Друштво “Мтел” а.д. (у даљем тексту: “Друштво”) са сједиштем у Бањој Луци, Република Српска, Босна и Херцеговина, налази се на адреси Вука Караџића 2. Пуни пословни назив Друштва је “Телекомуникације Републике Српске” а.д. Бања Лука, а Друштво се у свом пословању користи са додатна два скраћена пословна имена – “Мтел” а.д. Бања Лука и “Телеком Српске” а.д. Бања Лука.

Већински власник Друштва је Предузеће за телекомуникације “Телеком Србија” а.д. Београд, Србија, које посјеђује 65.01% акција Друштва.

На дан 31. марта 2024. године, Друштво је у свом власништву имало улоге у зависна друштва према следећој структури:

ЗАВИСНА ДРУШТВА	Удио	
<i>Logosoft</i> д.о.о. Сарајево, Босна и Херцеговина	100%	Друштво
<i>Блицнет</i> д.о.о. Бања Лука, Босна и Херцеговина	100%	Друштво
<i>Финанц</i> д.о.о. Бања Лука, Босна и Херцеговина	100%	Друштво

На основу уговора о купопродаји и преносу 100% удјела власништва у друштву *Sky Towers Infrastructure* д.о.о. Бања Лука, у регистру пословних субјеката, дана 12. децембра 2023. године извршен је упис промјене власништва над удјелом у друштву *Sky Towers Infrastructure* д.о.о. Бања Лука и од тада *Sky Towers Infrastructure* д.о.о. није зависно друштво друштва Мтел а.д. Бања Лука.

Рјешењем Окружног суда у Бањој Луци, дана 27. фебруара 2024. године, у регистар пословних субјеката уписана је статусна промјена спајање уз припајање зависног друштва *TRION TEL* д.о.о. Бања Лука матичном друштву Мтел а.д. Бања Лука. Цјелокупна имовина друштва *TRION TEL* д.о.о. Бања Лука, укључујући права и обавезе, прешла је на стицаоца, друштво Мтел а.д. Бања Лука, а друштво које се спојило припајањем престало је да постоји без спровођења поступка ликвидације.

На дан 31. марта 2024. године, Друштво је у свом власништву имало улоге у придружена друштва према следећој структури:

ПРИДРУЖЕНА ДРУШТВА	Удио	
<i>МТЕЛ</i> д.о.о. Подгорица, Црна Гора	49%	Друштво
	51%	Телеком Србија а.д. Београд
<i>МТЕЛ Global</i> д.о.о. Београд, Србија	41%	Друштво
	59%	Телеком Србија а.д. Београд

На дан 31. марта 2024. године, Друштво је имало 2,056 запослених (31. децембра 2023. године: 2,064 запослена).

Основна дјелатност Друштва је пружање јавних телекомуникационих услуга, од којих је најзначајнија јавна телефонска услуга у фиксној и мобилној телекомуникацијској мрежи. Поред тога, Друштво нуди и остале телекомуникационе услуге које укључују услуге приступа интернету, услуге закупа водова, услуге приступа мрежи за пренос података (мобилни интернет) и услуге преноса сигнала у сврху дистрибуције аудиовизуелних медијских услуга (сателитска телевизија, IPTV, услуге с додатом вриједности). Друштво такође пружа услуге и у области закупа, управљања и заштите телекомуникационе инфраструктуре.

На дан 31. марта 2024. године, Друштво је обезбјеђивало телекомуникационе услуге за укупно 1,641,043 корисника (31. децембра 2023. године: 1,708,236 корисника).

Органи Друштва су: Скупштина акционара, Управни одбор, Извршни одбор, Генерални директор, Одбор за ревизију и интерни ревизор.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ (Наставак)

Генерални директор Друштва на дан 31. марта 2024. године је др Јелена Триван.

Чланови Управног одбора на дан састављања ових неконсолидованих финансијских извјештаја су:

Владимир Лучић
Данијела Малетић
Дејан Царевић
Славко Митровић
Драшко Марковић
Бранко Маловић
Ненад Томовић

Чланови Извршног одбора на дан састављања ових неконсолидованих финансијских извјештаја су:

др Јелена Триван
Дејан Јокић
Растко Павловић
Милосав Парезановић
Никола Тацић

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ НЕКОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

2.1. Изјава о усаглашености

Приложени финансијски извјештаји представљају неконсолидоване финансијске извјештаје Друштва и састављени су у складу са Међународним стандардима финансијског извјештавања (МСФИ).

2.2. Основе вредновања

Неконсолидовани финансијски извјештаји Друштва су састављени по начелу набавне вриједности (историјског трошка), осим за ревалоризацију одређених финансијских инструмената, финансијске имовине чија се фер вриједност мјери кроз остали укупан резултат, који су вредновани по фер вриједности, као што је објашњено у рачуноводственим политикама за финансијске инструменте.

Историјски трошак је генерално заснован на фер вриједности накнаде плаћене у замјену за робу и услуге.

Фер вриједност је цијена коју би примили од продаје имовине или платили за пренос обавеза у уобичајеној трансакцији између тржишних учесника на дан вредновања, без обзира да ли је та цијена директно провјерљива или процијењена кориштењем других техника вредновања. Приликом процијењивања фер вриједности имовине или обавеза, Друштво узима у обзир оне карактеристике имовине или обавеза које би узели у обзир и други учесници на тржишту приликом одређивања цијене имовине или обавеза на датум вредновања.

Неконсолидовани финансијски извјештаји Друштва су састављени по начелу сталности пословања (*going concern* концепт), које подразумијева да ће Друштво наставити да послује у догледној будућности. Друштво улаже напоре да задржи и унаприједи тржишну позицију путем конвергентних и мултимедијалних услуга, ICT услуга, уређаја и опреме, модернизације мреже, као и ширењем на тржишту.

Друштво континуирано послује са нето добитком, детаљно прати ликвидност, доспијеће обавеза као и наплату потраживања. Друштво остварује новчане приливе из пословних активности, а има на располагању и екстерне изворе финансирања. Менаџмент Друштва сматра да ће средства из екстерних извора финансирања заједно са очекиваним приливима из пословних активности бити довољна да Друштво испуни своје уговорне обавезе у 2024. години.

Као што је објелодањено у *Напоменама 1 и 16* уз ове неконсолидоване финансијске извјештаје, Друштво "Мтел" а.д. Бања Лука има улог у придруженом друштву "Мтел" д.о.о. Подгорица (Црна Гора) у којем посједује 49% удјела наведеног друштва и улог у друштву *MTEL Global* д.о.о. Београд, (Република Србија) у којем посједује 41% удјела, у којима има значајан утицај, односно моћ учествовања у одлучивању придружених ентитета по питању финансијских и оперативних одлука и политика, али не постоји контрола или заједничка контрола над тим пословним политикама и одлукама.

**НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године**
**2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ НЕКОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ
ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (Наставак)**
2.2. Основе вредновања (Наставак)

Улагања у придружена друштва у овим неконсолидованим финансијским извјештајима исказана су по набавној вриједности, умањеној за евентуално обезвређење. Сагласно Међународном стандарду финансијског извјештавања (МСФИ) 10 “Консолидовани финансијски извјештаји”, Друштво саставља и издаје своје консолидоване финансијске извјештаје за период који се завршава на дан 31. марта 2024. године, састављене у складу са Међународним стандардима финансијског извјештавања, у којима се улози у придружене ентитете вреднују методом удјела.

2.3. Функционална валута и валута презентација

Износи у приложеним неконсолидованим финансијским извјештајима су изражени у Конвертибилним маркама (КМ) која представља функционалну и званичну извјештајну валуту у Републици Српској и Босни и Херцеговини.

2.4. Утицај и примјена нових и ревидованих МРС/МСФИ

Сљедећи нови стандарди, измјене постојећих стандарда, интерпретације издате од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде (“IASB”) и интерпретације издате од стране Комитета за међународне интерпретације финансијског извјештавања (“IFRIC”), су ступиле на снагу током текућег финансијског периода:

	<i>На снази на дан или након</i>
<i>Нови стандарди и измјене постојећих стандарда на снази у текућем финансијском периоду</i>	
МРС 1 „Презентација финансијских извјештаја“ – Допуна класификација дугорочних и краткорочних обавеза	1. јануара 2024.
МРС 1 „Презентација финансијских извјештаја“ – Допуна краткорочне обавезе и ковенанте	1. јануара 2024.
МРС 7 „Извјештај о токовима готовине“ и МСФИ 7 „Финансијски инструменти: Објелодањивања“ – Допуне аранжмани финансирања од стране добављача	1. јануара 2024.
МСФИ 16 „Лизинг“ – Допуна обавезе по основу најма у трансакцијама продаје и повратног лизинга	1. јануара 2024.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Приходи

Признавање прихода

Друштво признаје приходе када испуни обавезе извршења преносом обећане робе или услуга купцу. Обавеза извршења је испуњена када купац стекне контролу над добрима или услугом.

Трансакциона цијена је одређена на основу утврђене цијене за појединачне ставке, ако постоје, или је заснована на процијењеној цијени коју Друштво очекује да реализује под датим тржишним условима.

Друштво врши процјене које утичу на утврђивање висине и временског распореда признавања прихода од уговора са купцима што укључује утврђивање момента испуњавања обавеза извршења као одређивање трансакционе цијене која је алоцирана на исте. За обавезе извршења које Друштво испуњава током времена користи се метода излаза заснована на протеклом времену и приход се признаје пропорционално на мјесечном нивоу, јер је трансакциона цијена, која је алоцирана на те услуге, призната у времену иницијалне продајне трансакције и реализована у току периода извршења услуге (до двије године до када су услуге наручене заједно са робом). За обавезе извршења које Друштво испуњава у одређеном тренутку, приход се признаје једнократно, у моменту извршења обавезе, када је роба испоручена и услуге пружене.

Код уговора који су у складу са захтјевима МСФИ 15, приходи се признају на бази фактурисане реализације. Друштво има право да захтијева од купца онај износ који директно одговара вриједности услуге пружене у уговореном периоду у којем је Друштво фактурисало одређени износ за пружену услугу. Приходе од продаје највећим дијелом чине приходи од говорног саобраћаја у оквиру телефонске услуге у фиксној и мобилној мрежи, мјесечне претплате обрачунате за кориштење услуга (услуга приступа интернету, телефонска услуга у фиксној и мобилној мрежи, интегрисане услуге), приходи од продаје везаних услуга, интерконеције и осталих сличних услуга.

3.1.1. Приходи од услуга фиксне мреже

Приходи од телефонског саобраћаја (фиксна мрежа) се обрачунавају по оствареном саобраћају. Приходи остварени од мјесечних претплата за пружену телефонску услугу у фиксној мрежи се фактуришу мјесечно за протекли мјесец. Приходи од укључивања нових претплатника телефонских услуга у фиксној мрежи представљају приходе по основу фактурисане надокнаде за укључење нових претплатника. Приходи од нових прикључака се евидентирају у периоду у коме је корисник прикључен.

Приходи од интерконеције са домаћим операторима остварују се приступом мрежи, којим се успоставља физичко и логичко повезивање телекомуникационих мрежа како би се корисницима услуга, прикљученим на различите мреже, омогућила директна и индиректна комуникација. Приходи и расходи остварени по основу интерконеције исказују се у бруто износима.

Приход од услуга преноса сигнала у сврху дистрибуције аудиовизуелних медијских услуга представља приход који је остварен од мјесечних претплата за пружање услуге сателитске телевизије и IPTV услуге, од прикључка наведених услуга као и од осталих додатних услуга.

3.1.2. Приходи од услуга мобилне мреже

Приходи од мобилних телекомуникационих услуга се углавном односе на приходе остварене од кориштења телефонске услуге у мобилној мрежи (говорни саобраћај, SMS поруке) и услуге преноса података (мобилни интернет), које могу да буду са *prepaid* или *postpaid* начином плаћања, као и на приходе од прикључака и приходе од додатних услуга.

Приходи од услуга телефонског саобраћаја се признају на основу оствареног саобраћаја. Нефактурисани, а остварени приход од услуга мобилне мреже који је остварен у периоду од тренутка фактурисања до краја периода се обрачунава, а неостварени приход до истека обрачунског периода се разграничава.

Приход од пружених *prepaid* услуга се признаје у моменту продаје *prepaid* допуна, а на крају обрачунског периода исти се разграничава за износ нереализованих прихода. Ови приходи се, на основу кориштених услуга, разграничавају током периода у којем се пружа услуга. Неактивне допуне и допуне којима је истекао временски период права кориштења, се признају као приход по истеку датума кориштења.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.1. Приходи (Наставак)

3.1.3. Приходи од интегрисаних услуга

Приход од интегрисаних услуга представља приход од интегрисане понуде услуга фиксне телефоније, мобилне телефоније, услуга приступа интернету путем фиксне и/или мобилне мреже, IPTV услуге и услуга сателитске телевизије, које су организоване у одговарајуће пакете услуга који садрже од двије до четири наведене телекомуникационе услуге.

3.1.4. Приходи од услуга приступа интернету

Приход од услуге приступа интернету укључује приход од услуга давања приступа интернету путем фиксне мреже која се реализује кроз приступну мрежу путем технологија ADSL, VDSL или GPON и приход од директног приступа интернету који се остварује обезбјеђивањем линка корисницима за приступ интернету за одређене брзине, уз посебан опсег јавних IP адреса, DNS *hosting* домена са или без регистрације интернет домена и техничком подршком.

3.1.5. Приходи од продаје везаних услуга

Приходи од продаје пакета хардвера у склопу коришћења јавне телекомуникационе услуге приказани су у оквиру ставке приходи од продаје везаних услуга, и признају се у моменту продаје, односно уручења пакета хардвера кориснику услуге и када су сви припадајући трошкови признати у извјештају о добитку и губитку.

Уколико се ради о уговору са више елемената, укупна цијена трансакције се алоцира на индивидуалне обавезе извршења. Као резултат тога приход од испоручених хардвера признаје се по пропорционалној вриједности трансакционе цијене као ставка прихода од продаје везаних услуга. Трансакциона цијена је одређена на основу утврђене цијене за појединачне ставке, ако постоје, или је заснована на процијењеној цијени коју Друштво очекује да реализује под датим тржишним условима.

3.1.6. Приходи и расходи од услуга међународног обрачуна

Приходи/расходи од јавне телефонске услуга у фиксној и мобилној телекомуникационој мрежи остварени у међународном телефонском саобраћају признају се на бази оствареног саобраћаја обрачунатог по уговореној тарифи иностраног оператора преко чије мреже се саобраћај реализује.

Друштво је закључило споразуме за међународни саобраћај у фиксној и мобилној мрежи. Приходи (расходи) и потраживања (обавезе) који су произашли из ових споразума су приказани у пратећим финансијским извјештајима и односе се на приходе и расходе од међународних долазних, односно одлазних позива остварених са земљама са којима је Друштво успоставило директан обрачун међународног телефонског саобраћаја. Дио остварених прихода, односно расхода по наведеном основу, евидентиран је на основу процјене извршене у складу са интерним обрачунима оствареног саобраћаја.

Друштво признаје приход (потраживања) само када се он може утврдити са поузданом сигурношћу. Ако постоје докази да неки расход (обавеза) може настати, врши се резервисање на терет трошкова, у случају да је могуће извршити процјену. Тамо гдје није могуће процијенити износ неке обавезе врши се одговарајуће објелодањивање.

Приходи од роминга и трошкови роминга према иностраним операторима се исказују у вриједностима добијеним од клириншке куће. Приходи и трошкови роминга признају се у бруто износу, на бази оствареног саобраћаја у току периода.

3.1.7. Остали приходи

Остали приходи обухватају приходе од осталих телекомуникационих услуга као што су изнајмљивање телефонских капацитета – водова, листинг позива, услуге говорне поште и сл., те приходе од активирања интерних учинака који се односе на трошкове зарада запослених који раде на изградњи мреже, као и на капиталним инвестиционим пројектима. Наведени приходи евидентирају се у периоду у коме су настали.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.2. Закупи

Друштво као закупопримац

Закупопримац на почетку уговора процјењује да ли он представља уговор о закупу, односно да ли садржи елементе закупа. Уговор је уговор о закупу, односно садржи елементе закупа уколико се њиме уступа право контроле над кориштењем одређене имовине током датог периода у замјену за накнаду.

Друштво у складу са МСФИ 16 признаје имовину узету у закуп и садашњу вриједност обавезе по уговору о закупу узимајући у обзир уговорена плаћања, период трајања закупа и дисконтну стопу. Почетно мјерење имовине узете у закуп врши се према трошку укључујући износ почетно мјерене обавезе за имовину узету у закуп, све почетне директне трошкове, те процијењене трошкове демонтаже, обнављања локације или враћања имовине у првобитно стање, осим ако су такви трошкови нематеријални.

Приликом процјене периода трајања закупа узима се у обзир период без могућности отказивања, опциони период за продужетак закупа, те вјероватноћа да ће Друштво користити или неће користити ову опцију.

Обавеза за имовину узету у закуп мјери се по садашњој вриједности свих плаћања у вези са закупом која нису извршена на дан признавања. Ова плаћања се дисконтују по каматној стопи садржаној у закупу, односно по инкременталној каматној стопи задуживања.

Краткорочни закуп је закуп који на датум почетка закупа има раздобље закупа од највише 12 мјесеци и који не садржи могућност куповине предметне имовине. Сва плаћања повезана са оваквим закупом се признају као трошак на праволинијској основи током трајања закупа (*Напомена 9*).

Друштво као закуподавац

Закуподавац сваки свој закуп класификује као пословни или као финансијски закуп. Закуп се класификује као финансијски ако се њим преносе суштински сви ризици и користи повезани са власништвом над предметном имовином, док се код пословног закупа не преносе суштински сви ризици и користи повезани с власништвом над датом имовином.

Друштво плаћања по основу пословног закупа признаје као приход на праволинијској основи током трајања закупа. Почетни директни трошкови настали у вези са добијањем пословног закупа додају се књиговодственој вриједности предметне имовине и признају се као расход током трајања закупа на истој основи као и приход од закупа.

3.3. Стране валуте

Монетарна имовина и обавезе, деноминоване у страним валутама су прерачунате у њихову противвриједност у Конвертибилним маркама по званичном курсу важећем на дан извјештаја о финансијском положају.

Немонетарне ставке мјерене по историјском трошку у страниј валути превод се кориштењем курса на датум трансакције. Немонетарне ставке које се одмјеравају по фер вриједности у страниј валути превод се кориштењем курса на датум када је фер вриједност одређена.

Пословне промјене у страним средствима плаћања током године прерачунавају се у Конвертибилне марке по званично важећем курсу на дан сваке промјене, а настале позитивне и негативне курсне разлике евидентирају се у корист или на терет извјештаја о добитку и губитку у оквиру финансијских прихода, односно финансијских расхода (*Напомена 11*).

3.4. Порез на добитак

Порез на добитак обухвата текући порез на добитак и одложене порезе на добитак. Текући и одложени порез на добитак се признају у извјештају о добитку и губитку, осим ако нису настали из пословних комбинација или ставки признатих директно у капиталу, односно у осталом укупном резултату.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године
3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)
3.4. Порез на добитак (Наставак)

Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на добитак. Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава примјеном прописане пореске стопе од 10% на основицу утврђену пореским билансом, коју представља износ добитка прије опорезивања по одбитку ефеката усклађивања прихода и расхода.

Одложени порез на добитак се обрачунава кориштењем методе утврђивања обавеза према финансијским извјештајима, за привремене разлике произашле из разлике између пореске основе имовине и обавеза у извјештају о финансијском положају и њихове књиговодствене вриједности.

Важеће пореске стопе на дан извјештаја о финансијском положају или пореске стопе које су након тог дана ступиле на снагу, користе се за утврђивање разграниченог износа пореза на добитак за који се очекује да ће бити примијењен приликом укидања привремених разлика.

Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства се признају за све одбитне привремене разлике и ефекте пореских губитака и пореских кредита, који се могу преносити у наредне фискалне периоде, до степена до којег ће вјероватно постојати опорезиви добитак од којег се пренијети порески губитак и кредити могу умањити.

Модел за обрачун расхода амортизације у пореском билансу односи се на формирање четири групе сталних средстава, са одговарајућим амортизационим стопама, при чему је прописан појединачан и групни обрачун расхода амортизације.

Прописане пореске стопе амортизације дате су у прегледу како слиједи:

	<i>Стопа која се признаје у пореском билансу (%)</i>
<i>Појединачни обрачун амортизације - пропорционална метода</i>	
Непокретности и постројења	3%
Нематеријална средства, осим софтвера	10%
<i>Групни обрачун амортизације - дегресивна метода</i>	
Компјутери, информациони системи, софтвери и сервери	40%
Опрема и остала средства	20%

Опорезива привремена разлика настала као разлика између књиговодствене вриједности средства и његове пореске основице, признаје се као одложена пореска обавеза када је пореска амортизација убрзана, односно одложено пореско средство ако је пореска амортизација спорија од рачуноводствене амортизације.

3.5. Нематеријална имовина

Нематеријална имовина се састоји од телекомуникационих лиценци, софтвера и осталих лиценци.

Телекомуникационе лиценце, купљени софтвери и остале лиценце су исказани по набавној вриједности, умањени за исправку вриједности и укупне евентуалне акумулиране губитке услед умањења вриједности.

Набавну вриједност чини вриједност по фактури добављача укључујући царине, порезе који се не могу рефундирати и све друге трошкове довођења средства у стање функционалне приправности. Набавна вриједност умањена је за све примљене попусте и/или рабате.

Телекомуникационе лиценце се амортизују равномјерно током вијека коришћења лиценци, а у складу са МРС 38 "Нематеријална улагања".

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године
3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)
3.6. Некретнине и опрема

Некретнине и опрема су исказани по набавној вриједности и умањени за исправку вриједности и укупне евентуалне акумулиране губитке због умањења вриједности.

Набавну вриједност чини вриједност по факури добављача укључујући царине, порезе који се не могу рефундирати и све друге трошкове довођења средства у стање функционалне приправности. Набавна вриједност умањена је за све примљене попусте и/или рабате. Набавна вриједност изграђених некретнина и опреме је њихова набавна вриједност на датум када су изградња или развој завршени.

Под некретнинама и опремом сматрају се она средства чији је очекивани корисни вијек употребе дужи од једне године. Добици или губици који се јављају приликом расхоровања или продаје некретнина и опреме, исказују се у извјештају о добитку и губитку као дио осталих пословних прихода или осталих пословних расхода.

Адаптације, обнављања и поправке које продужавају вијек кориштења средства, увећавају вриједност основног средства. Оправке и одржавања се евидентирају на терет текућег обрачунског периода и приказују као трошкови пословања.

3.7. Дугорочна средства по основу стицања уговора са купцима

Дугорочна средства по основу стицања уговора са купцима произилазе из трошкова извршења или добијања уговора, а који се у складу са МРС/МСФИ 15 капитализују и признају у току просјечног трајања уговора са купцем.

3.8. Амортизација

Стопа амортизације се утврђује на основу процијењеног корисног вијека употребе нематеријалних улагања, некретнина и опреме. Стопа амортизације која се примјењује на неко средство преиспитује се најмање на крају сваке пословне године и, ако постоје значајне промјене у очекиваној динамици трошења будућих економских користи које су садржане у средству, стопа амортизације се мијења како би се одразила промијењена динамика. Таква промјена се евидентира као промјена рачуноводствене процјене у складу са МРС/МСФИ. Менаџмент Друштва доставља сваку промјену стопа амортизације за групу средстава Управном одбору Друштва на усвајање.

Основица за обрачун амортизације је набавна вриједност нематеријалних улагања, некретнина и опреме умањена за процијењени евентуални остатак вриједности. Амортизација се обрачунава примјеном пропорционалног метода.

Примјењене стопе амортизације за поједине групе некретнина, опреме и нематеријалних улагања у периоду од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године су сљедеће:

	Стопа амортизације (%)
Лиценце за кориштење радиофреквенцијског спектра	6.67%
Лиценце и апликативни софтвери	6.67% - 20%
Грађевински објекти	1% - 12.50%
Антенски стубови	1% - 2%
Дистрибутивна канализација и мрежа	1%
Комутациони системи и сервисне платформе	5% - 33.33%
Транспортна мрежа	3.33% - 25%
Бежична приступна мрежа	6.67% - 20%
Опрема у приступној мрежи и терминална опрема	1% - 25%
Рачунарска опрема	3.33% - 25%
Канцеларијска и остала опрема	6.67% - 20%

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.9. Стална имовина намијењена продаји

Стална имовина намијењена продаји класификује се као намијењена продаји уколико ће се њена књиговодствена вриједност повратити у продајној трансакцији прије него континуираном употребом. Овај се услов сматра испуњеним само онда када је продаја врло вјероватна и ако је стално средство (или група намијењена отуђењу) у сваком моменту расположиво за продају у свом садашњем стању. Менаџмент мора уложити напоре да прода таква средства, а очекује се да ће се средства од дате продаје квалификовати за признавање у року од годину дана од датума класификације.

Стална имовина или групе за отуђење класификоване као намијењене за продају вреднују се по њиховом претходном књиговодственом износу или по фер вриједности умањеној за трошкове продаје, у зависности од тога која од ове двије вриједности је нижа.

3.10. Умањење вриједности нефинансијске имовине

На сваки датум извјештаја о финансијском положају, Друштво преиспитује књиговодствене износе својих нефинансијских средстава (осим залиха и одложених пореских средстава) да би се утврдило постоје ли наговјештаји да је дошло до губитака усљед умањења вриједности наведене имовине. Ако постоје такве назнаке, процјењује се надокнадиви износ средства да би се могао утврдити евентуални губитак настао умањењем. Ако није могуће процијенити надокнадиви износ појединог средства, Друштво процјењује надокнадиви износ јединице која генерише готовину, а којој то средство припада.

Надокнадива вриједност средства (или његове јединице која генерише готовину) је фер вриједност умањена за трошкове продаје или вриједност у употреби, зависно од тога која је виша. За потребе процјене вриједности у употреби, процијењени будући новчани токови дисконтују се до садашње вриједности примјеном дисконтне стопе прије опорезивања која одражава садашњу тржишну процјену временске вриједности новца и ризике специфичне за то средство.

Уколико је процијењени надокнадиви износ средства (или јединице која генерише готовину) нижи од књиговодствене вриједности, књиговодствена вриједност средства (или јединице која генерише готовину) се умањује до надокнадивог износа, а импаритетни губитак се признаје као расход периода.

На сваки дан извјештавања врши се преиспитивање да ли постоје назнаке да су претходно признати импаритетни губици умањени или више не постоје. Импаритетни губитак се поништава уколико постоји промјена у процијењеном надокнадивом износу.

Код накнадног поништења губитка од умањења вриједности, књиговодствени износ средства (јединице која генерише готовину) повећава се до ревидованог процијењеног надокнадивог износа тог средства, при чему већа књиговодствена вриједност не премашује књиговодствену вриједност која би била утврђена да у претходним годинама није било признатих губитака на том средству (јединици која генерише готовину) усљед умањења вриједности. Поништење губитка од умањења вриједности одмах се признаје као приход.

На дан 31. марта 2024. године, на основу процјене менаџмента Друштва, не постоје индикације да је вриједност сталне имовине обезвријеђена.

3.11. Улагања у зависна друштва

Улагања у зависна друштва вреднују се по набавној вриједности, умањеној за евентуално обезврјеђење.

У складу са одредбама МСФИ 10 "Консолидовани финансијски извјештаји", контрола зависних друштава од стране Друштва се постиже уколико Друштво:

- 1) има моћ управљања над субјектом;
- 2) је изложено, или има права, на промјењиве приносе од свог учешћа у субјекту, и
- 3) има могућности кориштења своје моћи управљања субјектом да би се утицало на висину својих приноса.

Друштво врши поновну анализу да ли заиста контролише зависна друштва уколико дође до одређених чињеница и околности које дају назнаку да је било који од претходна три елемента контроле промијењен.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године**3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)****3.11. Улагања у зависна друштва (Наставак)**

Када Друштво има мање од потребне просте већине гласачких права, Друштво може да има контролу над зависним друштвом уколико су та гласачка права довољна да дају практичну могућност Друштву да једнострано усмјерава пословне активности зависног друштва.

3.12. Улагања у придружена друштва

Придружено друштво је друштво у којем Друштво има значајан утицај. Значајан утицај је моћ учествовања у одлучивању придруженог ентитета по питању финансијских и оперативних одлука и политика, али није контрола или заједничка контрола над тим пословним политикама и одлукама.

Улагања у придружена друштва у овим неконсолидованим финансијским извјештајима исказана су по набавној вриједности, умањеној за евентуално обезвређење.

3.13. Финансијски инструменти

Класификација финансијских инструмената врши се на основу процјене њиховог садржаја при првом признавању на:

- 1) финансијску имовину,
- 2) финансијске обавезе, или
- 3) власничке инструменте.

Финансијска имовина

Финансијска имовина се признаје када Друштво постане једна од страна у уговорним одредбама инструмента.

Почетно признавање финансијске имовине врши се према њеној фер вриједности. Трошкови трансакције директно приписиви стицању, се укључују у почетно процјењивање цјелокупне финансијске имовине, осим у случају када се ради о финансијској имовини која се вреднује по фер вриједности кроз биланс успјеха. Изузетно од наведеног, почетно признавање потраживања од купаца која немају значајну финансијску компоненту, се врши према њиховој трансакционој цијени.

Након почетног признавања, финансијска имовина се мјери по:

- 1) амортизованом трошку
- 2) фер вриједности кроз остали укупни резултат, и
- 3) фер вриједности кроз биланс успјеха.

Финансијска имовина се мјери по амортизованом трошку уколико се држи унутар пословног модела чији је циљ држање финансијске имовине како би се наплатили уговорени новчани токови и уколико, у уговореним условима финансијске имовине на одређени датум настају новчани токови који су само плаћање главнице и камате на преостали дио дуга, осим ако се иницијално неопозиво признаје по фер вриједности кроз биланс успјеха (ако то доводи до значајног смањења/елиминације рачуноводствене неусклађености).

Финансијска имовина се мјери по амортизованом трошку, примјеном методе ефективне каматне стопе.

Ефективна каматна стопа израчунава се на основу процјене токова готовине, не укључујући очекиване кредитне губитке. Једном обрачуната приликом иницијалног признавања, ефективна каматна стопа се користи приликом наредних обрачуна прихода од камата (заснована на бруто књиговодственој вриједности или амортизованом трошку, а у зависности од нивоа умањења имовине). Приход од камате се признаје примјеном ефективне каматне стопе, осим у случају краткорочних потраживања, гдје би признавање прихода било нематеријално. Вриједност финансијске имовине се умањује путем исправке вриједности.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.13. Финансијски инструменти (Наставак)

Финансијска имовина (Наставак)

Приликом обрачуна исправке вриједности Друштво примјењује модел очекиваног кредитног губитка тако што разматра вјероватноћу настанка неизвршења обавезе друге уговорне стране током очекиваног уговореног рока трајања финансијске имовине. Друштво врши анализу потраживања груписаних на бази различитих карактеристика купаца и трендова историјских губитака.

Финансијска имовина која се мјери по фер вриједности кроз остали укупни резултат уколико се држи унутар пословног модела чији је циљ постигнут наплатом уговорних новчаних токова и продајом финансијске имовине и уколико, у уговореним условима финансијске имовине на одређени датум настају новчани токови који су само плаћање главнице и камате на преостали дио дуга, осим ако се иницијално неопозиво признаје по фер вриједности кроз биланс успјеха (ако то доводи до значајног смањења/елиминације рачуноводствене неусклађености).

При почетном признавању субјект може неопозиво одлучити да у осталом укупном резултату презентује накнадне промјене фер вриједности улагања у власнички инструмент, а да притом није ријеч о улагању које се држи ради трговања нити о непредвиђеним износима које је купац признао у оквиру пословних комбинација, на које се примјењује МСФИ 3.

Та одлука доноси се за сваки појединачни инструмент (односно акцију). Износи признати у осталом укупном резултату не смију се накнадно преносити у рачун добити и губитка. Међутим, субјект може преносити кумулативну добит или губитак унутар власничког капитала. Дивиденде на таква улагања признају се у рачуну добити и губитка у складу са МСФИ 9, осим ако је јасно да дивиденда представља поврат дијела трошкова улагања.

Финансијска имовина престаје да се признаје када је измирена, поништена, истекла, отписана или пренесена. Преноси се признају као престанак признавања уколико су сви битни ризици и користи пренесени, уколико нису пренесени, имовина наставља да се признаје.

Уколико ризици и користи нису пренесени или задржани, имовина се не признаје уколико контрола над имовином није пренесена.

Накнадно реализовани или наплаћени финансијски пласмани, дати аванси и потраживања признају се као приход текућег обрачунског периода.

Финансијска имовина се мјери по фер вриједности кроз биланс успјеха само ако финансијска имовина није мјерена по амортизованом трошку или по фер вриједности кроз остали укупни резултат.

Финансијске обавезе

Финансијске обавезе обухватају дугорочне обавезе (дугорочне кредите), краткорочне обавезе из пословања и остале обавезе. Финансијске обавезе се признају када Друштво постане једна од страна у уговорним одредбама инструмента. Почетно признавање финансијских обавеза врши се према њиховој фер вриједности.

Трошкови трансакције се укључују у почетно процјењивање свих финансијских обавеза, осим у случају када се ради о финансијским обавезама које се вреднују по фер вриједности кроз биланс успјеха.

Финансијске обавезе се накнадно исказују по амортизованој вриједности примјеном ефективне каматне стопе, осим финансијских обавеза које се вреднују по фер вриједности кроз биланс успјеха по почетном признавању, непредвиђених накнада које је признао стицалац у пословној комбинацији или финансијске обавезе које се држе ради трговања.

Камата на финансијске обавезе је евидентирана са интересом обрачунатим кориштењем метода ефективне каматне стопе за посматрани период, и она се односи и представљена је са осталим текућим обавезама. Финансијска обавеза престаје да се признаје када Друштво испуни обавезу или када је обавеза плаћања, предвиђена уговором, укинута или истекла.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.14. Залихе

Залихе се евидентирају по набавној вриједности или нето продајној вриједности, у зависности од тога која је вриједност нижа. Нето продајна вриједност је цијена по којој залихе могу бити продате у нормалним условима пословања након умањења цијене за трошкове продаје. Вриједност залиха укључује вриједност по факури добављача, транспортне и зависне трошкове. Алат и инвентар се отписују 100% приликом издавања у употребу. Вриједност залиха се утврђује на основу метода просјечне набавне цијене.

Залихе материјала за везане услуге се највећим дијелом односе на хардвере набављене за продају купцима у оквиру посебних продајних пакета.

Терећењем осталих расхода врши се исправка вриједности залиха у случајевима када се оцијени да је потребно свести вриједност залиха на њихову нето продајну вриједност. За оштећене залихе и залихе које по квалитету не одговарају стандардима врши се одговарајућа исправка вриједности, или се у цјелости отписују.

3.15. Резервисања

Резервисања се признају и врше када Друштво има законску или уговорену обавезу као резултат прошлих догађаја и када је вјероватно да ће одлив ресурса који стварају економске добити бити потребан да се измири обавеза и када се може поуздано процијенити износ обавезе.

Резервисања се састоје од резервисања за судске спорове који се воде против Друштва, одређени дисконтовањем будућих новчаних токова који одражавају тренутно стање на тржишту и специфичних ризика који се односе на дату обавезу.

3.16. Бенефиције за запослене

а) Порези и доприноси за обезбјеђење социјалне сигурности запослених

У складу са домаћим прописима и усвојеном рачуноводственом политиком, Друштво је обавезно да уплаћује доприносе разним државним фондовима за социјалну заштиту. Ове обавезе укључују доприносе на терет запослених и на терет послодавца у износима који се обрачунавају примјеном специфичних, законом прописаних стопа. Друштво има законску обавезу да изврши обуставу обрачунатих доприноса из бруто зарада запослених и да за њихов рачун изврши пренос обустављених средстава у корист одговарајућих државних фондова. Доприноси на терет запослених и на терет послодавца евидентирају се на терет трошкова у периоду на који се односе.

б) Обавезе по основу отпремнина и јубиларних награда

Друштво је обавезно да запосленима, при одласку у пензију исплати отпремнине у висини три посљедње мјесечне нето плате остварене од стране запосленог. Поред тога, Друштво је у обавези да исплаћује и јубиларне награде у висини између пола и једне и по просјечне мјесечне плате Друштва.

На основу МРС 19 “Накнаде запосленима” захтијева се обрачун и укалкулисавање садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине и јубиларне награде.

в) Обавезе по основу бонуса запосленима (варијабилни дио плате)

На основу одлуке Генералног директора Друштва, утврђује се основица и начин обрачуна бонуса запосленима, као варијабилни дио плате. Бонус се остварује на основу реализованог учинка, праћеног на кварталном или годишњем нивоу и евидентира се као трошак личних примања и резервисање по наведеном основу у тренутку процјене да ће запослени остварити право на наведени бонус.

3.17. Извјештавање у сегменту

Друштво примјењује МСФИ 8 “Оперативни сегменти” који захтијева идентификовање оперативних сегмената на бази интерних извјештаја о компонентама Друштва који се редовно прегледају од стране руководиоца надлежних за доношење кључних одлука, а у циљу алокације адекватних ресурса наведеним сегментима, као и анализе њихових резултата. Информације о сегментима су анализиране на бази врста услуга које пружају оперативни дијелови Друштва (*Напомена 43*).

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године

4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЈЕНЕ

Презентација неконсолидованих финансијских извјештаја захтијева од менаџмента кориштење најбољих могућих процјена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентоване вриједности средстава и обавеза и објелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања неконсолидованих финансијских извјештаја, као и прихода и расхода у току извјештајног периода. Ове процјене и претпоставке су засноване на историјским и осталим информацијама расположивим на дан састављања неконсолидованих финансијских извјештаја. Будући стварни резултати могу да се разликују од процијењених износа.

Основне претпоставке које се односе на будуће догађаје и остале значајне изворе неизвјесности при давању процјене на дан извјештаја о финансијском положају, које носе ризик са могућим исходом у материјално значајним корекцијама садашње вриједности средстава и обавеза у наредној финансијској години, представљене су у даљем тексту:

Процијењени корисни вијек некретнина, опреме и нематеријалне имовине

Одређивање корисног вијека некретнина, опреме и нематеријалних улагања је засновано на историјском искуству са сличним средствима, као и предвиђеним технолошким напретком и промјенама економских и индустријских фактора. Стопа амортизације која се примјењује на неко средство преиспитује се најмање на крају сваке пословне године и, ако постоје значајне промјене у очекиваној динамици трошења будућих економских користи које су садржане у средству, стопа амортизације се мијења како би се одразила промијењена динамика. Таква промјена се евидентира као промјена рачуноводствене процјене у складу са МРС/МСФИ. Менаџмент Друштва доставља, сваку промјену стопа амортизације за групу средстава Управном одбору Друштва на усвајање.

Услјед значајности сталних средстава у укупној активи Друштва, утицај сваке промјене у наведеним претпоставкама може бити материјално значајан на финансијски положај Друштва, као и на резултате његовог пословања. На примјер, уколико би Друштво скратило, односно продужило просјечан корисни вијек сталне имовине за 10%, то би у периоду од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године резултовало у додатном, односно мањем трошку амортизације за 3,461,738 Конвертибилних марака (упоредни податак у 2023. години 3,187,718 Конвертибилних марака).

Исправка вриједности потраживања

Приликом обрачуна исправке вриједности Друштво примјењује модел очекиваног кредитног губитка тако што разматра вјероватноћу настанка неизвршења обавезе друге уговорне стране током очекиваног уговореног рока трајања финансијске имовине. Друштво врши анализу потраживања груписаних на бази различитих карактеристика купаца и трендова историјских губитака (*Напомене 21, 22 и 23*).

Резервисања

Генерално, резервисања су у значајној мјери подложна процјенама. Друштво процјењује вјероватноћу да се нежељени случајеви могу догодити као резултат прошлих догађаја, и уколико је вјероватноћа већа од 50%, Друштво врши резервисање износа који је потребан да се измири обавеза. Иако Друштво поштује начело опрезности приликом процјене, с обзиром да постоји велика доза неизвјесности, у одређеним случајевима стварни резултати могу одступати од ових процјена (*Напомена 33*).

Приходи и расходи по основу међународног саобраћаја

Приходи (расходи) и потраживања (обавезе) који су произашли из потписаних споразума са ино операторима су приказани у приложеним финансијским извјештајима, и односе се на приходе и расходе од међународних долазних, односно одлазних позива остварених са земљама са којима је Друштво успоставило директан обрачун међународног телефонског саобраћаја. Дио остварених прихода, односно расхода по наведеном основу, евидентиран је на основу процјене извршене у складу са интерним обрачунима оствареног саобраћаја (*Напомене 25 и 35*). Менаџмент сматра да су интерни обрачуни оствареног саобраћаја адекватни, и да одражавају стварно остварени међународни саобраћај у одговарајућем периоду.

**НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године**
4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЈЕНЕ (Наставак)
Правична (фер) вриједност

Пословна политика Друштва је да објелодани информације о правичној вриједности активне и пасиве за коју постоје званичне тржишне информације и када се правична вриједност значајно разликује од књиговодствене вриједности.

У Републици Српској и Босни и Херцеговини не постоји довољно тржишног искуства, као ни стабилности и ликвидности код куповине и продаје потраживања и остале финансијске активне и пасиве, пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Стога, правичну вриједност није могуће поуздано утврдити у одсуству активног тржишта. Уколико као доказ за фер вриједност није расположива котирана цијена на активном тржишту за исту имовину или обавезу користи се вриједност заснована на техникама процјене које користе податке са доступних тржишта.

5. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ И УСЛУГА

	У Конвертибилним маркама Период који се завршава 31. марта	
	2024.	2023.
Приходи од продаје у земљи:		
Приходи од услуга фиксне мреже	11,987,052	11,654,986
Приходи од услуга мобилне мреже	50,034,194	48,057,637
Приходи од интегрисаних услуга	26,390,475	23,261,183
Приходи од услуга приступа интернету	8,275,074	6,850,804
Приходи од продаје везаних услуга	8,982,482	7,450,076
Приходи од продаје робе	290,059	280,221
Приходи од ICT и осталих услуга	2,106,182	1,987,820
Укупно приходи од продаје у земљи	108,065,518	99,542,727
Приходи од услуга међународног обрачуна	6,626,094	6,250,880
Приходи од продаје лиценци, робе, ICT и осталих услуга	38,435	313,428
Укупно приходи од продаје у иностранству	6,664,529	6,564,308
Укупно приходи од продаје робе и услуга	114,730,047	106,107,035

Приходи од продаје у иностранству највећим дијелом се односе на приходе остварене у Републици Србији.

6. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	У Конвертибилним маркама Период који се завршава 31. марта	
	2024.	2023.
Приходи од закупнина	244,837	763,686
Приходи од укидања разграниченог прихода донације (Напомена 31)	3,092	3,092
Остали приходи	5,528,493	4,252,075
	5,776,422	5,018,853

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године
7. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА, РОБЕ И ВЕЗАНИХ УСЛУГА

	У Конвертибилним маркама Период који се завршава 31. марта	
	2024.	2023.
Материјал за везане услуге	8,491,324	7,792,826
Набавна вриједност продате робе	261,461	241,213
Електрична енергија	2,149,542	2,193,364
Гориво и мазиво	268,859	370,266
Остали трошкови материјала	446,522	374,106
	11,617,708	10,971,775

Трошкови материјала за везане услуге се односе на трошкове продатих хардвера у оквиру посебних продајних пакета.

8. ТРОШКОВИ ЗАПОСЛЕНИХ

	У Конвертибилним маркама Период који се завршава 31. марта	
	2024.	2023.
Бруто зараде	16,566,628	15,915,445
Накнаде члановима Управног одбора и Одбора за ревизију	84,699	81,071
Отпремнине	230,057	71,166
Остала лична примања	3,536,221	3,146,565
	20,417,605	19,214,247

9. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА

	У Конвертибилним маркама Период који се завршава 31. марта	
	2024.	2023.
Трошкови међународног обрачуна	6,182,980	5,832,926
Трошкови одржавања	4,840,977	4,453,250
Трошкови закупа земљишта и пословних простора	283,663	131,981
Трошкови рекламе и пропаганде	2,987,831	3,806,379
Накнада за емитовање садржаја	2,771,529	1,209,069
Остале производне услуге	4,747,158	4,738,976
	21,814,138	20,172,581

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године
10. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ РАСХОДИ

	У Конвертибилним маркама Период који се завршава 31. марта	
	2024.	2023.
Индиректни порези који не зависе од пословног резултата	639,442	1,111,876
Накнаде Регулаторној агенцији за комуникације	2,743,074	2,745,804
Губици од расхоровања некретнина, опреме и нематеријалних улагања	103,837	-
Трошкови резервисања	1,196	-
Остали расходи	2,663,199	2,575,328
	6,150,748	6,433,008

Остали расходи се највећим дијелом односе на остале непроизводне услуге, трошкове административних такси и накнада за рад студентских и омладинских задруга.

11. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ

	У Конвертибилним маркама Период који се завршава 31. марта	
	2024.	2023.
Приходи од камата		
- камате на депозите	22,944	2,428
- остале камате	678,694	120,811
	701,638	123,239
Позитивне курсне разлике	39,366	247,034
	39,366	247,034
Укупно финансијски приходи	741,004	370,273
Расходи камата		
- по основу кредитних уговора	(3,986,818)	(3,505,539)
- по основу обавеза за имовину узету у закуп	(1,636,183)	(234,864)
- остале камате	(39,809)	(15,313)
	(5,662,810)	(3,755,716)
Негативне курсне разлике	(249,532)	(330,867)
Укупно финансијски расходи	(5,912,342)	(4,086,583)
Нето финансијски расходи	(5,171,338)	(3,716,310)

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године

12. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

	У Конвертибилним маркама 31. март 2024. и 31. децембар 2023. године				
	Лиценце за кориштење радиофреквенцијског спектра	Остале лиценце	Остала нематеријална улагања	Нематеријална улагања у припреми	Укупно нематеријална улагања
Набавна вриједност					
Стање, 1. јануар 2023. године	157,188,477	11,524,104	214,576,136	6,130,642	389,419,359
Повећања	-	60,610	29,830,297	-	29,890,907
Пренос (са) / на	-	1,398,507	7,210,303	(8,608,810)	-
Донос са некретнина и опреме	-	-	1,494,026	4,394,976	5,889,002
Отуђења и расходања	-	(67,805)	(9,219,651)	-	(9,287,456)
Стање, 31. децембар 2023. године	157,188,477	12,915,416	243,891,111	1,916,808	415,911,812
Стање, 1. јануар 2024. године	157,188,477	12,915,416	243,891,111	1,916,808	415,911,812
Повећања	-	21,772	17,771,279	-	17,793,051
Пренос (са) / на	-	-	225,997	(225,997)	-
Ефекти спајања уз припајање <i>TRION TEL</i>	-	-	13,000	-	13,000
Донос са некретнина и опреме	-	-	-	536,712	536,712
Отуђења и расходања	-	-	(3,223,753)	-	(3,223,753)
Стање, 31. март 2024. године	157,188,477	12,937,188	258,677,634	2,227,523	431,030,822
Акумулирана исправка вриједности					
Стање, 1. јануар 2023. године	136,015,925	10,497,502	129,586,564	-	276,099,991
Амортизација	1,870,543	547,372	37,747,173	-	40,165,088
Отуђења и расходања	-	(67,805)	(6,952,903)	-	(7,020,708)
Стање, 31. децембар 2023. године	137,886,468	10,977,069	160,380,834	-	309,244,371
Стање, 1. јануар 2024. године	137,886,468	10,977,069	160,380,834	-	309,244,371
Амортизација	467,636	203,496	9,724,266	-	10,395,398
Ефекти спајања уз припајање <i>TRION TEL</i>	-	-	3,137	-	3,137
Отуђења и расходања	-	-	(1,074,476)	-	(1,074,476)
Стање, 31. март 2024. године	138,354,104	11,180,565	169,033,761	-	318,568,430
Садашња вриједност					
31. март 2024. године	18,834,373	1,756,623	89,643,873	2,227,523	112,462,392
31. децембар 2023. године	19,302,009	1,938,347	83,510,277	1,916,808	106,667,441

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године

12. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА (Наставак)

Лиценце за кориштење радиофреквенцијског спектра подразумијевају дозволе за кориштење радиофреквенцијског спектра за пружање услуга путем мобилних приступних система. Дозволе се издају од стране Регулаторне агенције за комуникације Босне и Херцеговине („РАК“) и омогућавају пружање GSM/UMTS/LTE услуга на подручју Босне и Херцеговине.

Остала нематеријална улагања највећим дијелом се односе на софтвере у нето вриједности од 39,479,309 Конвертибилних марака и право на дистрибуцију ТВ садржаја у нето вриједности од 49,051,688 Конвертибилних марака.

У току извјештајног периода, Друштво је у оквиру нематеријалних улагања извршило активирање интерних учинака у укупном износу од 613,558 Конвертибилних марака.

Нематеријална улагања у припреми највећим дијелом се односе на софтвере у припреми.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године
13. НЕКРЕТНИНЕ И ОПРЕМА

	Земљиште	Некретнине и инфраструктура	Улагања у туђа стална средства	У Конвертибилним маркама		
				Опрема	31. март 2024. и 31. децембар 2023. године Основна средства у припреми	Укупно основна средства
Набавна вриједност						
Стање, 1. јануар 2023. године	1,774,496	895,034,234	4,383,416	720,981,237	92,534,303	1,714,707,686
Повећања	-	10,607,669	123,646	19,038,043	75,063,280	104,832,638
Пренос (са) / на	685	10,819,586	41,920	70,809,311	(81,671,502)	-
Пренос на неновчани улог	(165,533)	(77,648,720)	-	(3,642,338)	(253,286)	(81,709,877)
Пренос са нематеријалних улагања	-	-	-	-	(5,889,002)	(5,889,002)
Отуђења и расходања	-	(151,332)	(307,018)	(36,118,300)	(504,603)	(37,081,253)
Демонтажа	-	-	-	(637,552)	27,750	(609,802)
Рекласификација на средства намијењена продаји	-	-	-	(293,185)	(48,000)	(341,185)
Остале промјене	2,000	(4,359)	-	(5,704)	-	(8,063)
Стање, 31. децембар 2023. године	1,611,648	838,657,078	4,241,964	770,131,512	79,258,940	1,693,901,142
Стање, 1. јануар 2024. године	1,611,648	838,657,078	4,241,964	770,131,512	79,258,940	1,693,901,142
Повећања	-	2,162,188	12,189	3,158,310	8,168,197	13,500,884
Пренос (са) / на	-	2,376,829	-	8,693,757	(11,070,586)	-
Ефекти спајања уз припајање <i>TRION TEL</i>	-	9,973,502	4,275	13,685,597	-	23,663,374
Пренос на нематеријална улагања	-	-	-	-	(536,712)	(536,712)
Отуђења и расходања	-	-	-	(126,716)	-	(126,716)
Демонтажа	-	-	-	(210,905)	34,773	(176,132)
Рекласификација на средства намијењена продаји	-	-	-	(81,491)	-	(81,491)
Остале промјене	-	-	-	-	-	-
Стање, 31. март 2024. године	1,611,648	853,169,597	4,258,428	795,250,064	75,854,612	1,730,144,349
Акумулирана исправка вриједности						
Стање, 1. јануар 2023. године	-	565,793,782	3,351,754	513,513,086	-	1,082,658,622
Амортизација	-	8,594,641	476,936	44,745,624	-	53,817,201
Пренос на неновчани улог	-	(45,549,763)	-	(3,148,908)	-	(48,698,671)
Отуђења и расходања	-	(113,673)	(306,009)	(35,084,292)	-	(35,503,974)
Демонтажа	-	-	-	(609,802)	-	(609,802)
Рекласификација на средства намијењена продаји	-	-	-	(290,748)	-	(290,748)
Остале промјене	-	(3,097)	-	(2,217)	-	(5,314)
Стање, 31. децембар 2023. године	-	528,721,890	3,522,681	519,122,743	-	1,051,367,314
Стање, 1. јануар 2024. године	-	528,721,890	3,522,681	519,122,743	-	1,051,367,314
Амортизација	-	2,115,801	108,785	13,131,872	-	15,356,458
Ефекти спајања уз припајање <i>TRION TEL</i>	-	1,739,420	3,040	4,238,597	-	5,981,057
Отуђења и расходања	-	-	-	(22,879)	-	(22,879)
Демонтажа	-	-	-	(176,132)	-	(176,132)
Рекласификација на средства намијењена продаји	-	-	-	(81,491)	-	(81,491)
Остале промјене	-	-	-	-	-	-
Стање, 31. март 2024. године	-	532,577,111	3,634,506	536,212,710	-	1,072,424,327
Садашња вриједност						
31. март 2024. године	1,611,648	320,592,486	623,922	259,037,354	75,854,612	657,720,022
31. децембар 2023. године	1,611,648	309,935,188	719,283	251,008,769	79,258,940	642,533,828

**НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године**
13. НЕКРЕТНИНЕ И ОПРЕМА (Наставак)

Основна средства у припреми на дан 31. марта 2024. године се, углавном, односе на телекомуникациону опрему, која је набављена, али још није пуштена у функцију. На дан 31. марта 2024. године не постоје ограничења власништва над некретнинама и опремом Друштва. Уговорене, а нереализоване обавезе Друштва по основу улагања у некретнине и опрему на дан 31. марта 2024. године износе укупно 53,743,205 Конвертибилних марака (31. децембар 2023. године: 59,409,468 Конвертибилних марака).

У току извјештајног периода, Друштво је у оквиру некретнина и опреме извршило активирање интерних учинака у укупном износу од 4,260,589 Конвертибилних марака.

14. ИМОВИНА УЗЕТА У ЗАКУП

	У Конвертибилним маркама 31. март 2024. године и пословна 2023. година Земљиште и објекти
Стање, 1. јануар 2023. године	36,481,160
Нове набавке	11,264,691
Амортизација	(12,340,102)
Модификација периода закупа	(385,651)
	35,020,098
Стање, 31. децембар 2023. године	35,020,098
Стање, 1. јануар 2024. године	35,020,098
Нове набавке	173,649,432
Амортизација	(6,676,238)
Модификација периода закупа	(3,092,990)
	198,900,302
Стање, 31. март 2024. године	198,900,302

Друштво у оквиру својих редовних пословних активности узима у закуп различите предмете закупа од којих су најзначајнији: пословни простори за продајна мјеста, земљиште и објекти за смјештај телекомуникационе опреме. Приликом одмјеравања обавеза за имовину узету у закуп, Друштво је узело у обзир и потенцијалну изложеност по основу промјенљивих плаћања по основу закупа, опција продужења, односно раскидања закупа, гаранција остатка вриједности и закупа који још нису почели, али се закупац обавезао на њих. Већина уговора о закупу је уговорена са фиксном накнадом за закуп. Друштво нема значајних уговора о закупу који имају посебна ограничења или уговорене обавезе.

**НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године****15. УЛАГАЊА У ЗАВИСНА ДРУШТВА**

Улози у зависна друштва у укупном износу од 239,701,599 Конвертибилних марака односе се на зависна друштва: *Logosoft* д.о.о. Сарајево, Босна и Херцеговина; *Блицнет* д.о.о. Бања Лука, Босна и Херцеговина и *Финанц* д.о.о. Бања Лука, Босна и Херцеговина.

***Logosoft* д.о.о. Сарајево, Босна и Херцеговина**

Друштво је власник са 100% удјела у друштву *Logosoft* д.о.о. Сарајево.

Зависно друштво *Logosoft* д.о.о. Сарајево је основано 1995. године као друштво за информатички инжењеринг. Прве активности зависног друштва биле су на пољу ИСТ системске интеграције, док након двије године од оснивања постаје први интернет сервис провајдер у Босни и Херцеговини. Данас зависно друштво пружа услуге интернет приступа, телефоније и телевизије, продаје рачунарске опреме, као и услуге из области системске интеграције, едукације и консалтинга из области информационих технологија.

***Блицнет* д.о.о. Бања Лука, Босна и Херцеговина**

Друштво је власник са 100% удјела у друштву *Блицнет* д.о.о. Бања Лука.

Зависно друштво *Блицнет* д.о.о. Бања Лука је основано 1992. године. *Блицнет* д.о.о. Бања Лука је један од већих кабловских оператора у Босни и Херцеговини који пружа услуге кабловске телевизије, интернета, фиксне и мобилне мреже, као и услуге из области системске интеграције.

***Финанц* д.о.о. Бања Лука, Босна и Херцеговина**

Друштво је власник са 100% удјела у друштву *Финанц* д.о.о. Бања Лука. Зависно друштво *Финанц* д.о.о. Бања Лука основано је 2002. године и пружа услуге посредовања у продаји е-допуна и бројева скреч ваучера, USB модема као и закључивање корисничких уговора са потенцијалним корисницима Мтел услуга. Осим наведеног, зависно друштво се бави и пружањем процесинг услуга.

***Sky Towers Infrastructure* д.о.о. Бања Лука, Босна и Херцеговина**

У току извјештајног периода, Друштво је било власник 100% удјела у друштву *Sky Towers Infrastructure* д.о.о. Бања Лука. Зависно друштво *Sky Towers Infrastructure* д.о.о. Бања Лука је регистровано за обављање дјелатности бежичне телекомуникације. Дана 16. маја 2023. године, на основу рјешења Округног привредног суда у Бањој Луци, привредно друштво *Sky Towers Infrastructure* д.о.о. Бања Лука је уписано у регистар пословних субјеката овог суда. У складу са стратешком одлуком Друштва, закључен је уговор о купопродаји и преносу 100% удјела власништва у зависном друштву *Sky Towers Infrastructure* д.о.о. Бања Лука. На основу наведеног, у регистру пословних субјеката, дана 12. децембра 2023. године извршен је упис промјене власништва над удјелом у друштву *Sky Towers Infrastructure* д.о.о. Бања Лука.

***TRION TEL* д.о.о. Бања Лука, Босна и Херцеговина**

У току извјештајног периода, Друштво је било власник са 100% удјела у друштву *TRION TEL* д.о.о. Бања Лука, Босна и Херцеговина. Уговор о купопродаји *TRION TEL* д.о.о. Бања Лука закључен је дана 17. јула 2023. године. Дана 27. јула закључен је Уговор о преносу 100% удјела власништва у друштву који представља основ за упис промјене удјела власништва у регистар пословних субјеката друштва *TRION TEL* д.о.о. Бања Лука. Зависно друштво *TRION TEL* д.о.о. Бања Лука основано је 2015. године и пружа услуге приступа Интернету путем жичане инфраструктуре. Дана 27. децембра 2023. године, Скупштина друштва *TRION TEL* д.о.о. Бања Лука је донијела одлуку о покретању поступка спајања уз припајање матичном друштву Мтел а.д. Бања Лука које је власник 100% удјела у друштву *TRION TEL* д.о.о. Бања Лука. Уписом у судски регистар статусне промјене спајање уз припајање дана 27. фебруара 2024. године, цјелокупна имовина друштва *TRION TEL* д.о.о. Бања Лука, укључујући права и обавезе, прелази на стицаоца, друштво Мтел а.д. Бања Лука, а друштво које се спаја припајењем престаје да постоји без спровођења поступка ликвидације.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године
16. УЛАГАЊА У ПРИДРУЖЕНА ДРУШТВА

Улагања у придружена друштва у укупном износу од 183,610,709 Конвертибилних марака односе се на набавну вриједност улагања у друштва *МТЕЛ* д.о.о. Подгорица и *МТЕЛ Global* д.о.о. Београд.

На дан 31. марта 2024. године, Друштво има 49% удјела у друштву *МТЕЛ* д.о.о. Подгорица, Црна Гора, и 41% удјела у друштву *МТЕЛ Global* д.о.о. Београд, Република Србија, који се баве пружањем телекомуникационих услуга.

Укупан улог у *МТЕЛ* д.о.о. Подгорица, након првобитно уговореног износа на име куповине 49% удјела извршене 1. фебруара 2010. године, накнадних докапитализација, као и осталих трошкова који су у директној вези са наведеном трансакцијом, те уносом неновчаног и новчаног улога, износи 143,565,421 Конвертибилну марку.

Укупан улог у *МТЕЛ Global* д.о.о. Београд, Србија, након неновчаног улога у виду права на 100% удјела у друштву *Mtel Austria GmbH*, чиме је Друштво постало власник 41% удјела, и докапитализације, укупно износи 40,045,288 Конвертибилних марака.

17. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА И КРЕДИТИ

	У Конвертибилним маркама	
	31. март 2024.	31. децембар 2023.
Дугорочни кредити запосленима	66,771	66,771
<i>Минус: Дио дугорочних кредита који доспијева до једне године (Напомена 24)</i>	(66,771)	(66,771)
	-	-
Остали дугорочни кредити	154,432	163,011
<i>Минус: Дио дугорочних кредита који доспијева до једне године (Напомена 24)</i>	(34,318)	(34,318)
	120,114	128,693
Дугорочни кредити повезаним правним лицима	1,581,055	1,718,084
<i>Минус: Дио дугорочних кредита који доспијева до једне године (Напомена 24)</i>	(945,599)	(945,599)
	635,456	772,485
Дугорочно орочени депозити	1,500,000	1,500,000
<i>Минус: Краткорочно орочени депозити</i>	(1,200,000)	(1,200,000)
	300,000	300,000
Укупно дугорочна потраживања и кредити	1,055,570	1,201,178
<i>Минус: Акумулирани импаритетни губитак:</i>		
- исправка вриједности осталих дугорочних кредита	(7,257)	(8,079)
	1,048,313	1,193,099

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године
18. ОСТАЛА УЛАГАЊА

	Удио	У Конвертибилним маркама	
		31. март 2024.	31. децембар 2023.
<i>Финансијска имовина која се мјери по амортизованом трошку:</i>			
- Центар за међународно право и међународну пословну сарадњу д.о.о. Бања Лука	22.97%	400	400
		400	400

19. ДУГОРОЧНА СРЕДСТВА ПО ОСНОВУ СТИЦАЊА УГОВОРА СА КУПЦИМА

	У Конвертибилним маркама	
	31. март 2024.	31. децембар 2023.
<i>Набавна вриједност</i>		
Стање, 1. јануар	17,762,627	18,338,938
Уговори стечени у пословној години	1,765,528	7,936,122
Престанак признавања по основу истека/раскида уговора	(2,750,276)	(8,512,433)
Стање, крај периода/године	16,777,879	17,762,627
<i>Акумулирана исправка вриједности</i>		
Стање, 1. јануар	9,233,786	8,489,809
Амортизација	2,189,285	9,256,331
Престанак признавања по основу истека/раскида уговора	(2,750,276)	(8,512,354)
Стање, крај периода/године	8,672,795	9,233,786
Садашња вриједност	8,105,084	8,528,841

20. ЗАЛИХЕ

	У Конвертибилним маркама	
	31. март 2024.	31. децембар 2023.
Материјал	3,635,211	3,430,787
Роба	139,153	129,987
Материјал за везане услуге	12,831,130	10,565,435
Дати аванси за залихе	728,992	992,759
	17,334,486	15,118,968

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године
21. КУПЦИ

	У Конвертибилним маркама	
	31. март 2024.	31. децембар 2023.
Купци:		
- повезана правна лица (<i>Напомена 38(a)</i>)	41,593,689	298,668,075
- у земљи	132,102,511	127,564,788
- у иностранству	528,104	744,242
Бруто потраживања	174,224,304	426,977,105
<i>Минус: Исправка вриједности потраживања за очекиване кредитне губитке</i>	(64,280,606)	(63,229,573)
	109,943,698	363,747,532

Укупна бруто потраживања од купаца на дан 31. марта 2024. године износе 174,224,304 Конвертибилне марке. Друштво је примјенило поједностављени приступ у признавању губитака за целокупни период трајања за потраживања од купаца и остала потраживања која не садрже значајну компоненту финансирања, груписањем различитих карактеристика купаца и трендова историјских губитака.

Укупна исправка вриједности потраживања на дан 31. марта 2024. године износи 64,280,606 Конвертибилних марака и представља 36.90% укупне бруто вриједности потраживања од купаца. Промјене на рачунима исправки вриједности потраживања су приказане у *Напомени 23* уз неконсолидоване финансијске извјештаје.

22. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА

	У Конвертибилним маркама	
	31. март 2024.	31. децембар 2023.
Потраживања за дивиденду	3,370,000	3,370,000
Остала потраживања	2,705,453	2,390,101
	6,075,453	5,760,101
<i>Минус: Исправка вриједности других потраживања</i>	(577,615)	(430,326)
	5,497,838	5,329,775

23. ОБЕЗВРЈЕЂЕЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА

	У Конвертибилним маркама		
	Период 1. јануар - 31. март 2024. и пословна 2023. година		
	Купци (<i>Напомена 21</i>)	Друга потраживања (<i>Напомена 22</i>)	Укупно
<i>Стање, 1. јануар 2023. године</i>	61,924,467	415,122	62,339,589
Исправке у току периода на терет резултата	2,444,451	-	2,444,451
Отпис потраживања	(1,124,141)	-	(1,124,141)
Остало	(15,204)	15,204	-
<i>Стање, 31. децембар 2023. године</i>	63,229,573	430,326	63,659,899
<i>Стање, 01. јануар 2024. године</i>	63,229,573	430,326	63,659,899
Исправке у току периода на терет резултата	1,072,930	108,217	1,181,147
Отпис потраживања	-	-	-
Ефекти спајања уз припајање <i>TRION TEL</i>	17,175	-	17,175
Остало	(39,072)	39,072	-
<i>Стање, 31. март 2024. године</i>	64,280,606	577,615	64,858,221

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године
24. ДЕПОЗИТИ И ПОТРАЖИВАЊА ЗА КРЕДИТЕ

	У Конвертибилним маркама	
	31. март 2024.	31. децембар 2023.
Краткорочно орочени депозити	1,200,000	1,200,000
Кредити запосленима који доспијевају до једне године (<i>Напомена 17</i>)	66,771	66,771
Кредити повезаним правним лицима који доспијевају до једне године (<i>Напомена 17</i>)	945,599	945,599
Остали кредити који доспијевају до једне године (<i>Напомена 17</i>)	34,318	34,318
	2,246,688	2,246,688

25. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У Конвертибилним маркама	
	31. март 2024.	31. децембар 2023.
Обрачуната потраживања	5,062,414	6,851,713
Уговорна имовина	1,797,996	2,673,790
Унапријед плаћени трошкови	2,980,140	2,053,918
Обрачунате авансне фактуре за потребе обрачуна ПДВ-а	3,040,856	3,299,439
	12,881,406	14,878,860

Обрачуната потраживања се највећим дијелом, у износу од 3,878,419 Конвертибилних марака, односе на процјену међународног саобраћаја и роминга, која је извршена у складу са интерним обрачунима оствареног саобраћаја, односно обрачуном добијеним од клириншке куће.

Уговорна имовина представља право Друштва на накнаду у замјену за робу или услуге које је Друштво пренијело купцу када је то право условљено другим факторима, осим протока времена (нпр. испорука других елемената уговора). Друштво признаје уговорну имовину углавном из уговора у којима се уређај испоручује у одређеном тренутку у пакету са услугама које се пружају током времена.

26. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	У Конвертибилним маркама	
	31. март 2024.	31. децембар 2023.
Жиро рачуни	30,547,338	18,379,826
Девизни рачуни	103,705,244	1,529,736
Благајне	42,044	40,312
Готовински еквиваленти	100,000	100,000
	134,394,626	20,049,874

**НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године**
27. КАПИТАЛ
Акцијски капитал

Структура акцијског капитала Друштва (по Књизи акционара коју води Централни регистар хартија од вриједности Републике Српске а.д. Бања Лука) на дан 31. марта 2024. и 31. децембра 2023. године је била сљедећа:

	31. март 2024.		31. децембар 2023.	
	Број акција	% учешће	Број акција	% учешће
Телеком Србија а.д. Београд, Србија	319,428,193	65.01	319,428,193	65.01
Пензијски резервни фонд РС а.д. Бања Лука	40,984,201	8.34	40,984,201	8.34
Фонд за реституцију РС а.д. Бања Лука	24,715,439	5.03	24,715,439	5.03
ДУИФ Кристал инвест а.д. – ОАИФ Future fund	8,784,320	1.79	9,227,234	1.88
Остали акционари	97,471,602	19.83	97,028,688	19.74
	491,383,755	100	491,383,755	100

Основни капитал Друштва у износу од 491,383,755 Конвертибилних марака, у потпуности је уплаћен и подијељен на 491,383,755 обичних (редовних) акција, од којих је свака номиналне вриједности 1 Конвертибилну марку. Све акције су исте класе са истим правима, обичне и гласе на име. Свака акција даје право на један глас.

Акције Друштва котирају на Бањалучкој берзи хартија од вриједности у Републици Српској (активно, али недовољно развијено финансијско тржиште). Тржишна вриједност једне акције са стањем на дан 31. марта 2024. године износи 1.38 Конвертибилних марака (31. децембар 2023. године: 1.19 Конвертибилних марака). Зарада и дивиденда по акцији је приказана у *Напомени 39* уз неконсолидоване финансијске извјештаје.

Законске резерве

Законске резерве на дан 31. марта 2024. године у износу од 49,141,766 Конвертибилних марака представљају издвајања из расподеле добитка у складу са чланом 231. Закона о привредним друштвима, и то најмање у висини 5% од добитка текуће године умањене за губитак претходне године, све док те резерве, заједно са резервама капитала, не достигну висину од најмање 10% основног капитала или Статутом одређени већи дио основног капитала.

Законске резерве користе се за покриће губитка, а ако прелазе износ од 10% основног капитала, или Статутом одређеног већег дијела основног капитала, могу се користити и за повећање основног капитала.

Остале резерве – резерве по основу инвестиционе обавезе

Остале резерве на дан 31. марта 2024. године у износу од 97,791,500 Конвертибилних марака цјелокупно се односе на резерве формиране у току 2008. године, и то на основу уплаћене инвестиционе обавезе већинског власника („Телеком Србија“ а.д. Београд), као купца већинског пакета акција Друштва.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године
28. КРЕДИТИ И ОСТАЛЕ ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	У Конвертибилним маркама	
	31. март 2024.	31. децембар 2023.
а) Дугорочни кредити:		
- Новчани кредити	160,354,856	170,674,638
- Кредити за набавке опреме	61,894,491	67,049,460
	222,249,347	237,724,098
б) Остале дугорочне обавезе	2,299,591	2,511,126
Укупно дугорочне обавезе	224,548,938	240,235,224
<i>Минус: Текуће доспијеће дугорочних обавеза:</i>		
- Новчани кредити	(42,159,433)	(41,506,337)
- Кредити за набавке опреме	(29,799,749)	(32,323,708)
- Остале дугорочне обавезе	(1,109,906)	(1,105,477)
Укупно текуће доспијеће дугорочних обавеза	(73,069,088)	(74,935,522)
	151,479,850	165,299,702

Просјечна каматна стопа на дугорочне кредите за набавку опреме је у висини шестомјесечног EURIBOR-а увећаног за маржу у распону од 0.5% до 3.0% годишње (2023. године: шестомјесечни EURIBOR увећан за маржу у распону од 0.5% до 3.0% годишње). За новчане кредите уговорена је каматна стопа по тренутним тржишним условима. Остале дугорочне обавезе се односе на финансијске обавезе по амортизованој вриједности.

Уговорна валута за све кредите, осим кредита одобрених од Владе Краљевине Шпаније, банака и добављача из земље, је EUR.

Друштво измирује све своје обавезе по кредитима у складу са уговореном динамиком, према утврђеним ануитетним плановима. Такође, Друштво поштује и све остале одредбе из уговора о кредитима и нема кршења било којих одредби уговора који би евентуално захтијевали пријевремену отплату обавеза.

Рочност доспијећа отплата дугорочних кредита:

	У Конвертибилним маркама	
	31. март 2024.	31. децембар 2023.
Текућа доспијећа	73,069,088	74,935,522
Између једне и двије године	65,252,343	66,215,964
Између двије и три године	53,670,149	54,421,178
Између три и четири године	25,443,613	36,789,507
Између четири и пет година	3,499,630	3,438,257
Након пет година	3,614,115	4,434,796
Укупно дугорочни дио кредита	151,479,850	165,299,702
	224,548,938	240,235,224

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године
29. ОБАВЕЗЕ ЗА ИМОВИНУ УЗЕТУ У ЗАКУП

	У Конвертибилним маркама 31. март 2024. године и пословна 2023. година Земљиште и објекти
Стање, 1. јануар 2023. године	38,103,386
Нове набавке	11,264,691
Трошак камате имовине узете у закуп	931,016
Модификација периода закупа	(755,547)
Затварање обавезе	(12,898,956)
	36,644,590
Стање, 31. децембар 2023. године	36,644,590
Стање, 1. јануар 2024. године	36,644,590
Нове набавке	173,649,432
Трошак камате имовине узете у закуп (<i>Напомена 11</i>)	1,636,183
Модификација периода закупа	(3,105,797)
Затварање обавезе	(5,123,024)
	203,701,384
Стање, 31. март 2024. године	203,701,384
<i>Минус: Дио дугорочних закупа који доспијевају до једне године</i>	(28,911,385)
	174,789,999

Друштво је извршило признавање обавеза за имовину узету у закуп у складу са захтјевима стандарда МСФИ 16 према којем се обавеза мјери по садашњој вриједности свих плаћања у вези са закупом која нису извршена на дан признавања.

За каматну стопу за обавезе за имовину узету у закуп кориштена је стопа коју би Друштво као закупопримац платило да у сличном року и уз сличне гаранције позајми средства неопходна за набавку имовине сличне вриједности као имовине узете у закуп у сличном економском окружењу.

30. ОБАВЕЗЕ ЗА ПРАВО НА ДИСТРИБУЦИЈУ ТВ САДРЖАЈА

	У Конвертибилним маркама 31. март 2024.	31. децембар 2023.
Обавезе за право на дистрибуцију ТВ садржаја	51,127,393	45,596,095
<i>Минус: текуће доспијеће дугорочних обавеза за право на дистрибуцију ТВ садржаја</i>	(27,549,689)	(26,346,463)
	23,577,704	19,249,632

	У Конвертибилним маркама 31. март 2024.	31. децембар 2023.
Текућа доспијећа	27,549,689	26,346,463
Између једне и двије године	16,680,313	14,434,100
Између двије и три године	6,076,447	3,941,650
Између три и четири године	493,238	436,941
Између четири и пет година	327,706	436,941
Укупно дугорочни дио обавезе	23,577,704	19,249,632
	51,127,393	45,596,095

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године
31. РАЗГРАНИЧЕНИ ПРИХОДИ

	У Конвертибилним маркама	
	31. март 2024.	31. децембар 2023.
Примљене донације	9,275	12,367
<i>Минус: Краткорочни дио разграниченог прихода</i>	<i>(9,275)</i>	<i>(12,367)</i>
	-	-

Кретања на разграниченим приходима у периоду од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. и у пословној 2023. години су била сљедећа:

	У Конвертибилним маркама	
	Период који се завршава 31. марта 2024.	Година која се завршава 31. децембра 2023.
<i>Стање, 1. јануар</i>	12,367	24,734
<i>Смањење у корист осталих прихода</i>	<i>(3,092)</i>	<i>(12,367)</i>
<i>Стање, крај периода/године</i>	9,275	12,367

32. БЕНЕФИЦИЈЕ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ

	У Конвертибилним маркама	
	31. март 2024.	31. децембар 2023.
Бенефиције за запослене		
- дугорочни дио	5,583,375	5,658,134
- краткорочни дио	1,195,550	1,195,550
	6,778,925	6,853,684

Дугорочна резервисања за бенефиције за запослене са стањем на дан 31. марта 2024. године у износу од 6,778,925 Конвертибилних марака се односе на дугорочна и краткорочна резервисања по основу обрачуна садашње вриједности акумулираних права запослених Друштва на отпремнине и јубиларне награде, у складу са МРС 19 "Бенефиције за запослене".

Трошкови везани за накнаде приликом одласка у пензију и јубиларне награде утврђују се коришћењем метода пројектованих јединица кредитирања, са актуарским одмјеравањем које се врши на дан извјештаја о финансијском положају.

**НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године**
32. БЕНЕФИЦИЈЕ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ (Наставак)

У складу са наведеним, Друштво је ангажовало овлашћеног актуара да у име Друштва изврши обрачун садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине и јубиларне награде на дан 31. децембра 2023. године. Приликом обрачуна наведене садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине и јубиларне награде овлашћени актуар је користио сљедеће претпоставке: дисконтна стопа од 5.8% годишње, пројектовани раст зарада 2.5% годишње, пројектоване године радног стажа за одлазак у пензију 40 година за мушкарце и 35 година за жене, пројектована флукуација запослених на основу података о историјском кретању запослених у претходном периоду, званично објављене стопе морталитета из окружења, као и остали услови неопходни за остваривање права на отпремнину и јубиларну награду. На дан 31. децембра 2023. године дошло је до промјене претпоставки. Ефекти измјене ових претпоставки признати су као актуарски добитак у оквиру осталог укупног резултата.

Број мјесечних зарада за јубиларне награде приказан је у табели:

Број година проведених у Друштву	Број зарада
10	1
20	1.5
30	2

С обзиром на то да није било значајне флукуације запослених, као ни промјене осталих актуарских претпоставки, у периоду од три мјесеца који се завршава на дан 31. марта 2024. године, Друштво је извршило ажурирање наведеног актуарског обрачуна садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине и јубиларне награде.

Кретања на дугорочним обавезама за бенефиције за запослене у периоду од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. и пословној 2023. години су била сљедећа:

	У Конвертибилним маркама Период 1. јануар - 31. март 2024. и пословна 2023. година
Стање, 01. јануар 2023. године	6,840,413
Резервисања у току године	856,144
Актуарски добици	(291,573)
Исплате у току године	(551,300)
	6,853,684
<i>Минус: Део дугорочних бенефиција које доспијевају до једне године</i>	(1,195,550)
Стање, 31. децембар 2023. године	5,658,134
Стање, 01. јануар 2024. године	6,853,684
Исплате у току периода	(80,409)
Ефекти спајања уз припајање TRION TEL	5,650
	6,778,925
<i>Минус: Део дугорочних бенефиција које доспијевају до једне године</i>	(1,195,550)
Стање, 31. март 2024. године	5,583,375

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године
33. РЕЗЕРВИСАЊА

	У Конвертибилним маркама	
	Период који се завршава 31. марта 2024.	Година која се завршава 31. децембра 2023.
<i>Стање, 1. јануар</i>	438,602	49,106
Резервисања за судске спорове	1,196	400,296
Приходи од укидања резервисања за судске спорове	-	(10,100)
Укидање резервисања за судске спорове	-	(700)
<i>Стање, крај периода/године</i>	439,798	438,602

34. ДОБАВЉАЧИ

	У Конвертибилним маркама	
	31. март 2024.	31. децембар 2023.
<i>Добављачи:</i>		
- повезана правна лица (<i>Напомена 38(а)</i>)	32,502,665	40,587,069
- у земљи	61,436,036	78,486,175
- у иностранству	22,811,765	31,580,962
- за нефактурисане инвестиције и услуге	3,810,646	14,801,438
	120,561,112	165,455,644

Обавезе према добављачима су некаматносне. Просјечан период плаћања обавеза према добављачима у периоду од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године био је 131 дан (2023. година: 230 дана).

Старосна структура обавеза према добављачима на дан 31. марта 2024. године и 31. децембра 2023. године је сљедећа:

	У Конвертибилним маркама	
	31. март 2024.	31. децембар 2023.
0-30 дана	48,640,448	90,578,517
31-60 дана	10,516,180	14,289,731
61-120 дана	9,750,102	9,682,492
121-180 дана	8,120,263	8,937,951
181-270 дана	9,517,816	9,856,691
271-360 дана	34,016,303	32,110,262
	120,561,112	165,455,644

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године
35. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У Конвертибилним маркама	
	31. март 2024.	31. децембар 2023.
Разграничени приходи од продаје <i>prepaid</i> допуна	4,016,511	4,261,674
Обрачунате обавезе по основу међународног саобраћаја	5,585,603	10,046,852
Обрачунате обавезе по основу дистрибуције медијских садржаја	11,522,274	10,204,149
Обрачунате обавезе по основу осталих трошкова периода	11,890,985	12,025,821
Разграничене авансне фактуре за потребе обрачуна ПДВ-а	2,726,351	2,953,602
Остала пасивна временска разграничења	197,644	190,531
	35,939,368	39,682,629

Обрачунате обавезе по основу међународног саобраћаја, које на дан 31. марта 2023. године износе 5,585,603 Конвертибилне марке, у највећем дијелу се односе на процјену трошкова по основу међународног обрачуна са повезаним правним лицима.

Обрачунате обавезе по основу осталих трошкова периода које на дан 31. марта 2023. године износе 11,890,985 Конвертибилних марака, представљају трошкове периода за које постоје довољна сазнања о постојању и настанку истих, али до дана састављања неконсолидованих финансијских извјештаја, Друштво није примило коначну фактуру за примљене услуге или добра.

36. ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ

	У Конвертибилним маркама	
	31. март 2024.	31. децембар 2023.
Примљени аванси и пренаплате од купаца	1,047,761	1,117,525
Обавезе за порезе, царине и дажбине на терет трошкова	120,273	548,409
Обавезе за порез на додатну вриједност	3,830,973	1,788,993
Обавезе према запосленима	6,496,328	7,212,605
Обавезе за стицање учешћа у капиталу	1,434,168	1,434,168
Друге обавезе	2,549,663	1,946,572
	15,479,166	14,048,272

37. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК
(а) Компоненте пореза на добитак

	У Конвертибилним маркама	
	Период који се завршава	
	31. марта 2024.	2023.
Текући порески расход периода	1,953,641	1,670,860
	1,953,641	1,670,860

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године
37. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК (Наставак)
(б) Усаглашавање пореза на добитак и производа резултата пословања прије опорезивања и прописане пореске стопе

	У Конвертибилним маркама	
	Период који се завршава 31. марта 2024.	Период који се завршава 31. марта 2023.
<i>Добитак прије опорезивања</i>	19,536,406	16,708,599
Порез на добитак по стопи од 10%	1,953,641	1,670,860
Порез на добитак	1,953,641	1,670,860
Ефективна пореска стопа за период	10.00%	10.00%

(в) Одложена пореска средства

	У Конвертибилним маркама	
	Период који се завршава 31. марта 2024.	Година која се завршава 31. децембра 2023.
Привремене разлике:		
<i>Стање, 1. јануар</i>	1,395,541	498,169
Повећање одложених пореских средстава	-	897,372
<i>Стање, крај периода/године</i>	1,395,541	1,395,541

(г) Одложене пореске обавезе

	У Конвертибилним маркама	
	Период који се завршава 31. марта 2024.	Година која се завршава 31. децембра 2023.
Привремене разлике:		
<i>Стање, 1. јануар</i>	(11,735,919)	(6,980,812)
Ефекти спајања уз припајање TRION TEL	(1,641,692)	-
Повећање одложених пореских обавеза	-	(4,755,107)
<i>Стање, крај периода/године</i>	(13,377,611)	(11,735,919)

(д) Текућа пореска потраживања

	У Конвертибилним маркама	
	31. март 2024.	31. децембар 2023.
Обавезе за текући порез на добитак	801,265	27,588,643
<i>Стање, крај периода/године</i>	801,265	27,588,643

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године
38. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ СТРАНАМА

Већински власник Друштва је друштво Телеком Србија а.д. Београд, чији је већински власник Република Србија. Сљедећа салда потраживања и обавеза су произашла из трансакција обављених са повезаним странама:

(а) ИЗВЈЕШТАЈ О ФИНАНСИЈСКОМ ПОЛОЖАЈУ
31. март 2024.

У Конвертибилним маркама

	Матично друштво	Зависна друштва	Придružена друштва	Друге повезане стране	УКУПНО
Право на дистрибуцију ТВ садржаја	15,690,274	-	-	-	15,690,274
Остала дугорочна потраживања	41,517,858	-	-	-	41,517,858
Укупно стална средства	57,208,132	-	-	-	57,208,132
Потраживања од купаца	14,580,416	15,989,436	9,844,871	1,178,966	41,593,689
Потраживања за камате	-	-	89,359	-	89,359
Потраживања за дивиденду	-	3,370,000	-	-	3,370,000
Обрачунати, а нефактурисани приходи из међународног саобраћаја	3,306,498	178,859	299,192	4,237	3,788,786
Дугорочни кредити	-	635,456	-	-	635,456
Краткорочни кредити	-	945,599	-	-	945,599
Остала краткорочна потраживања	-	14,063	-	-	14,063
Укупно потраживања	17,886,914	21,133,413	10,233,422	1,183,203	50,436,952
Укупно	75,095,046	21,133,413	10,233,422	1,183,203	107,645,084
Обавезе према добављачима	(24,126,721)	(2,552,140)	(3,497,078)	(2,326,726)	(32,502,665)
Обавезе за камате	(4,061)	-	-	-	(4,061)
Обавезе за дивиденду	(16,809,544)	-	-	-	(16,809,544)
Обрачунати (процијењени) трошкови	(10,566,833)	(295,075)	(852,883)	(20,461)	(11,735,252)
Дугорочни кредити	(163,156)	-	-	-	(163,156)
Краткорочни кредити	(163,483)	-	-	-	(163,483)
Обавезе за право на дистрибуцију ТВ садржаја	(31,332,578)	-	-	(7,301,599)	(38,634,177)
Остале обавезе	-	(271,167)	-	-	(271,167)
Укупно обавезе	(83,166,376)	(3,118,382)	(4,349,961)	(9,648,786)	(100,283,505)
Нето	(8,071,330)	18,015,031	5,883,461	(8,465,583)	7,361,579

31. децембар 2023.

У Конвертибилним маркама

	Матично друштво	Зависна друштва	Придružена друштва	Друге повезане стране	УКУПНО
Право на дистрибуцију ТВ садржаја	5,003,245	-	-	16,242,075	21,245,320
Остала дугорочна потраживања	41,021,372	-	-	-	41,021,372
Укупно стална средства	46,024,617	-	-	16,242,075	62,266,692
Потраживања од купаца	271,419,950	16,041,400	8,927,727	2,278,998	298,668,075
Потраживања за камате	-	-	89,359	-	89,359
Потраживања за дивиденду	-	3,370,000	-	-	3,370,000
Обрачунати, а нефактурисани приходи из међународног саобраћаја	4,482,029	135,873	1,068,500	2,819	5,689,221
Дугорочни кредити	-	772,485	-	-	772,485
Краткорочни кредити	-	945,599	-	-	945,599
Остала краткорочна потраживања	-	15,956	-	-	15,956
Укупно потраживања	275,901,979	21,281,313	10,085,586	2,281,817	309,550,695
Укупно	321,926,596	21,281,313	10,085,586	18,523,892	371,817,387
Обавезе према добављачима	(32,748,436)	(3,037,202)	(2,011,120)	(2,790,311)	(40,587,069)
Обавезе за камате	(3,709)	-	-	-	(3,709)
Обавезе за дивиденду	(88,866,440)	-	-	-	(88,866,440)
Обрачунати (процијењени) трошкови	(13,328,413)	(302,096)	(2,462,396)	(627,045)	(16,719,950)
Дугорочни кредити	(204,190)	-	-	-	(204,190)
Краткорочни кредити	(163,483)	-	-	-	(163,483)
Обавезе за право на дистрибуцију ТВ садржаја	(19,109,967)	-	-	(9,345,815)	(28,455,782)
Остале обавезе	-	(301,409)	-	-	(301,409)
Укупно обавезе	(154,424,638)	(3,640,707)	(4,473,516)	(12,763,171)	(175,302,032)
Нето	167,501,958	17,640,606	5,612,070	5,760,721	196,515,355

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године
38. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ СТРАНАМА (Наставак)
(б) ИЗВЈЕШТАЈ О ДОБИТКУ И ГУБИТКУ И ОСТАЛОМ УКУПНОМ РЕЗУЛТАТУ
Период који се завршава 31. марта 2024. године

	У Конвертибилним маркама				
	Матично друштво	Зависна друштва	Придružена друштва	Друге повезане стране	УКУПНО
Приходи од продаје робе и услуга	3,736,310	2,871,126	633,439	9,791	7,250,666
Приходи од камата	496,486	10,530	-	-	507,016
Остали пословни приходи	-	134,809	-	-	134,809
Укупно приходи	4,232,796	3,016,465	633,439	9,791	7,892,491
Трошкови остварени са повезаним правним лицима	(6,054,020)	(1,470,679)	(372,634)	(50,062)	(7,947,395)
Укупно расходи	(6,054,020)	(1,470,679)	(372,634)	(50,062)	(7,947,395)
Нето приходи/(расходи)	(1,821,224)	1,545,786	260,805	(40,271)	(54,904)

Период који се завршава 31. марта 2023. године

	У Конвертибилним маркама				
	Матично друштво	Зависна друштва	Придružена друштва	Друге повезане стране	УКУПНО
Приходи од продаје робе и услуга	4,013,319	2,971,807	607,702	275,989	7,868,817
Приходи од камата	-	13,644	-	-	13,644
Остали пословни приходи	-	54,501	-	-	54,501
Укупно приходи	4,013,319	3,039,952	607,702	275,989	7,936,962
Трошкови остварени са повезаним правним лицима	(4,810,139)	(1,378,734)	(420,704)	(54,966)	(6,664,543)
Укупно расходи	(4,810,139)	(1,378,734)	(420,704)	(54,966)	(6,664,543)
Нето приходи/(расходи)	(796,820)	1,661,218	186,998	221,023	1,272,419

У Конвертибилним маркама
Период који се завршава
31. март
Краткорочна примања кључног руководећег особља:

	2024.	2023.
- Извршни одбор	(200,128)	(171,575)
- Управни одбор	(84,059)	(80,651)
- Одбор за ревизију	(29,085)	(27,621)
	(313,272)	(279,847)

Кључно руководеће особље не прима накнаде за додатне дугорочне бенефиције, односно бенефиције по престанку запослења, осим бенефиција објелодањених у *Напомени 3.16*.

Трансакције са повезаним лицима су вредноване под истим или сличним комерцијалним условима као и трансакције са другим правним лицима. На дан састављања ових неконсолидованих финансијских извјештаја, Друштво нема очекиваних кредитних губитака по основу којих би се извршила исправка вриједности потраживања од повезаних правних лица.

**НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године**
39. ЗАРАДА И ДИВИДЕНДА ПО АКЦИЈИ

	У Конвертибилним маркама Период који се завршава 31. марта	
	2024.	2023.
Нето добитак обрачунског периода	17,582,765	15,037,739
Просјечан пондерисан број издатих акција	491,383,755	491,383,755
Зарада по акцији (основна и разријеђена)	0.0358	0.0306

Обавезе за преостале неисплаћене дивиденде акционарима на дан 31. марта 2024. године износе 19,817,203 Конвертибилне марке (31. децембар 2023. године: 92,353,568 Конвертибилних марака).

40. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ
Судски спорови

Друштво се повремено јавља као тужена страна у споровима које физичка и правна лица воде против Друштва. Процијењене потенцијалне обавезе Друштва по судским споровима у којима је Друштво тужена страна на дан 31. марта 2024. године износе укупно 50,900,076 Конвертибилних марака, не укључујући ефекте потенцијалних затезних камата и трошкова судских спорова.

Најзначајнији спор је онај у којем се као тужилац јавља *Crumb group* д.о.о. Бијељина у износу од 42 милиона Конвертибилних марака. Управа Друштва користи правне савјете за горе наведени спор, на основу којих вјерује да је вјероватноћа негативног исхода по Друштво мала, с обзиром на чињеницу да не постоји ваљан правни основ за наведени спор.

Увјерење о неоснованости тужбеног захтјева усмјереног против Друштва, Управа темељи на чињеницама да су у овом случају надлежни органи, у законом предвиђеном поступку, већ утврдили да противправности на страни Друштва није било. Управа, даље, не очекује да ће коначан исход наведеног спора значајно угрозити материјално-финансијско пословање Друштва. На основу наведених чињеница Друштво није евидентирало резервисања по основу датог спора, нити сматра да су даља објелодањивања неопходна.

Руководство Друштва процјењује да неће настати материјално значајни губици по основу исхода преосталих судских спорова у току, изнад износа за који је већ извршено резервисање.

41. ЕФЕКТИ СПАЈАЊА УЗ ПРИПАЈАЊЕ

Као што је објелодањено у *Напомени 1* уз неконсолидоване финансијске извјештаје, дана 27. фебруара 2024. године, у регистар пословних субјеката уписана је статусна промјена спајање уз припајање зависног друштва *TRION TEL* д.о.о. Бања Лука матичном друштву Мтел а.д. Бања Лука. Цјелокупна имовина друштва *TRION TEL* д.о.о. Бања Лука, укључујући права и обавезе, прешла је на стицаоца, друштво Мтел а.д. Бања Лука, а друштво које се спојило припајањем престало је да постоји без спровођења поступка ликвидације.

Стечена средства и обавезе зависног друштва *TRION TEL* д.о.о. Бања Лука на датум статусне промјене спајања уз припрајање 27. фебруара 2024. године приказана су у неконсолидованом извјештају о финансијској позицији друштва Мтел а.д. како слиједи:

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године
41. ЕФЕКТИ СПАЈАЊА УЗ ПРИПАЈАЊЕ (Наставак)
У Конвертибилним маркама
27. фебруар 2024. године

	Мтел а.д.	TRION TEL д.о.о.	Елиминација	Мтел а.д. након статусне промјене спајања уз припајање
АКТИВА				
Стална имовина				
Нематеријална улагања	102,922,457	9,863	-	102,932,320
Некретнине и опрема	634,555,952	1,378,336	16,303,981	652,238,269
Имовина узета у закуп	191,781,242	-	-	191,781,242
Улагања у зависна друштва	256,271,579	-	(16,569,980)	239,701,599
Улагања у придружена друштва	183,610,709	-	-	183,610,709
Дугорочна потраживања и кредити	1,096,580	-	-	1,096,580
Остала улагања	400	-	-	400
Дугорочна средства по основу стицања уговора са купцима	8,247,090	-	-	8,247,090
Остала дугорочна потраживања и средства	41,346,171	-	-	41,346,171
Одложена пореска средства	1,395,541	-	-	1,395,541
	1,421,227,721	1,388,199	(265,999)	1,422,349,921
Обртна имовина				
Залихе	15,173,808	4,035	(13)	15,177,830
Купци	244,473,033	197,033	(24,658)	244,645,408
Потраживања за преплаћени порез на добитак	-	1,200	-	1,200
Друга потраживања	5,269,894	8,064	-	5,277,958
Депозити и потраживања за кредите	2,246,688	-	-	2,246,688
Активна временска разграничења	12,551,666	5,132	-	12,556,798
Готовина и готовински еквиваленти	57,401,928	318,308	-	57,720,236
	337,117,017	533,772	(24,671)	337,626,118
Укупна актива	1,758,344,738	1,921,971	(290,670)	1,759,976,039
ПАСИВА				
Капитал				
Акцијски капитал	491,383,755	2,228,301	(2,228,301)	491,383,755
Законске резерве	49,141,766	-	-	49,141,766
Ревалоризационе резерве – актуарски добици	273,537	-	-	273,537
Остале резерве - резерве по основу инвестиционе обавезе	97,791,500	-	-	97,791,500
Нераспоређени добитак	383,928,619	(431,865)	328,285	383,825,039
	1,022,519,177	1,796,436	(1,900,016)	1,022,415,597
Дугорочне обавезе и резервисања				
Кредити и остале дугорочне обавезе	154,724,847	-	-	154,724,847
Обавезе за имовину узету у закуп	169,229,376	-	-	169,229,376
Обавезе за право на дистрибуцију ТВ садржаја	16,564,402	-	-	16,564,402
Бенефиције за запослене	5,610,098	5,650	-	5,615,748
Резервисања	438,602	-	-	438,602
Одложене пореске обавезе	11,735,919	13,879	1,627,813	13,377,611
	358,303,244	19,529	1,627,813	359,950,586
Краткорочне обавезе				
Кредити и остале краткорочне обавезе	71,488,692	-	-	71,488,692
Обавезе за имовину узету у закуп	26,470,018	-	-	26,470,018
Обавезе за право на дистрибуцију ТВ садржаја	24,779,573	-	-	24,779,573
Добављачи	108,309,284	54,239	(13,927)	108,349,596
Пасивна временска разграничења	37,764,553	13,568	(4,540)	37,773,581
Бенефиције за запослене	1,195,550	-	-	1,195,550
Резервисања	3,405,162	-	-	3,405,162
Разграничени приходи	10,306	-	-	10,306
Обавезе за дивиденду	61,011,609	-	-	61,011,609
Обавезе за порез на добитак	27,327,141	-	-	27,327,141
Остале обавезе	15,760,429	38,199	-	15,798,628
	377,522,317	106,006	(18,467)	377,609,856
Укупна пасива	1,758,344,738	1,921,971	(290,670)	1,759,976,039

**НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године**
41. ЕФЕКТИ СПАЈАЊА УЗ ПРИПАЈАЊЕ (Наставак)

Укупан приход зависног друштва *TRION TEL* д.о.о. Бања Лука остварен у периоду од 1. јануара 2024. године до 27. фебруара 2024. године и укључен у неконсолидовани извјештај матичног друштва Мтел а.д. Бања Лука износи 159,715 Конвертибилних марака, док нето губитак износи 2,116 Конвертибилних марака.

Да је до стицања наведеног друштва дошло 1. јануара 2024. године, укупни приходи друштва Мтел а.д. Бања Лука били би већи за 155,348 Конвертибилних марака, укупни расходи били би већи за 186,269 Конвертибилних марака, док би нето добит друштва Мтел а.д. Бања Лука била мања за 31,469 Конвертибилних марака.

42. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ
42.1. Управљање ризиком капитала

Циљ управљања капиталом је да Друштво задржи способност да настави са својим пословањем у неограниченом периоду у предвидивој будућности, како би очувало оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала, а акционарима обезбиједи дивиденде. Друштво прати капитал на основу коефицијента задужености.

Менаџмент Друштва прегледа структуру капитала по потреби. На основу тог прегледа Друштво уравнотежава структуру капитала преко нових дугорочних инвестиција, као и узимања нових кредита или откупа постојећих. Цјелокупна стратегија Друштва за управљање капиталом је непромијењена.

42.1.1. Рацио укупне задужености према капиталу

Показатељи задужености Друштва са стањем на крају периода/године били су сљедећи:

	У Конвертибилним маркама	
	31. март 2024.	31. децембар 2023.
Задуженост (а)	224,548,938	240,235,224
Готовина и готовински еквиваленти	(135,594,626)	(21,249,874)
Нето задуженост	88,954,312	218,985,350
Капитал (б)	1,031,049,595	1,013,564,206
Рацио укупног дуговања према капиталу	8.63%	21.61%

- (а) Задуженост се односи на дугорочне кредитне обавезе, као и текућа доспијећа дугорочних кредитних обавеза.
- (б) Капитал укључује акцијски капитал, резерве, нераспоређени добитак и добитке/губитке од финансијске имовине мјерене по фер вриједности кроз остали укупни резултат.

42.1.2. Значајне рачуноводствене политике у вези са финансијским инструментима

Значајне рачуноводствене политике и усвојена начела, укључујући критеријум за признавање, основе мјерења и основе признавања прихода и расхода за сваку категорију финансијске имовине, финансијских обавеза и капитала, детаљније су објашњене у *Напомени 3* уз неконсолидоване финансијске извјештаје.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године
42. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (Наставак)
42.2. Категорије финансијских инструмената

Категорије финансијских инструмената на дан 31. марта 2024. и 31. децембра 2023. године су приказане у наредној табели:

	У Конвертибилним маркама	
	31. март 2024.	31. децембар 2023.
Финансијска имовина чија се фер вриједност мјери по амортизованом трошку	253,131,563	392,567,368
Финансијске обавезе по амортизованој вриједности	620,667,019	581,379,779

42.3. Циљеви управљања финансијским ризицима

У свом редовном пословању, Друштво је, у различитом обиму, изложено одређеним финансијским ризицима, и то: тржишном ризику (који обухвата ризик од промјене курса страних валута, ризик од промјене каматних стопа и ризик од промјене цијена), ризику ликвидности и кредитном ризику. Управљање ризицима у Друштву је усмјерено на минимизирање потенцијалних негативних утицаја на финансијско стање и пословање Друштва у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта. Управљање ризицима дефинисано је рачуноводственим политикама Друштва.

У периоду од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године, Друштво није ступало у трансакције са изведеним финансијским инструментима (дериватима), као што су свопови каматних стопа или форварди.

(1) Тржишни ризик
(а) Ризик од промјене курса страних валута

Иако дио својих трансакција Друштво обавља у страним валутама, менаџмент Друштва сматра да Друштво није значајно изложено ризику од промјене курса страних валута приликом пословања у земљи и иностранству, јер углавном обавља своје пословне трансакције у локалној валути (Конвертибилна марка), као и у EUR за који је Конвертибилна марка везана фиксним валутним курсом (1 EUR = 1.95583 Конвертибилне марке).

У складу са наведеним, менаџмент Друштва није вршио анализу осјетљивости на промјене курса страних валута, изузев за промјене USD јер има одређене обавезе у тој страниј валути.

Књиговодствена вриједност финансијске имовине и обавеза Друштва у страним валутама на дан извјештавања је слједећа:

	У Конвертибилним маркама			
	Имовина		Обавезе	
	31. март 2024.	31. децембар 2023.	31. март 2024.	31. децембар 2023.
EUR	129,432,022	284,257,512	193,297,516	229,089,605
USD	308,677	472,189	6,056,776	5,998,078
CHF	2,206	2,326	-	-
GBP	976	2,344	-	-
RSD	3,378	3,377	250	-
SEK	547	568	-	-
	129,747,806	284,738,316	199,354,542	235,087,683

Анализа осјетљивости

Анализа осјетљивости на промјене курса страних валута је урађена највећим дијелом на USD, и одређена на основу изложености ризику промјене курса страних валута на крају извјештајног периода.

Уколико би се курс страних валута повећао/смањио за 10%, нето добитак Друштва за период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године био би већи/мањи за износ од 21,017 Конвертибилних марака (упоредни податак у 2023. години: 8,383 Конвертибилне марке).

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године

42. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (Наставак)

42.3. Циљеви управљања финансијским ризицима (Наставак)

(1) Тржишни ризик (Наставак)

(б) Ризик од промјене каматних стопа

Друштво је изложено разним ризицима који, кроз ефекте промјена висине тржишних каматних стопа, дјелују на његов финансијски положај и токове готовине. С обзиром да Друштво нема значајну каматносно имовину, приходи Друштва су у значајној мјери независни од промјене тржишних каматних стопа.

Ризик Друштва од промјена каматних стопа проистиче првенствено из обавеза по основу примљених дугорочних кредита. Кредити примљени по промјењивим каматним стопама излажу Друштво каматном ризику токова готовине, док кредити примљени по фиксним каматним стопама излажу Друштво ризику промјене фер вриједности каматних стопа.

Током периода од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године, највећи дио обавеза по кредитима био је са варијабилном каматном стопом, која је везана за EURIBOR. Обавезе по кредитима са промјењивим каматним стопама су највећим дијелом у иностраној валути (EUR).

Друштво врши анализу изложености ризику од промјене каматних стопа на динамичкој основи узимајући у обзир алтернативне изворе финансирања и рефинансирања, прије свега за дугорочне обавезе, јер оне представљају најзначајнију каматносно позицију.

Друштво још увијек не врши своп промјењиве за фиксну каматну стопу или обрнуто, али предузима одговарајуће мјере ради обезбјеђења кредита од банака под повољнијим условима.

Анализа осјетљивости

Анализа осјетљивости на промјене каматних стопа је одређена на основу изложености каматних стопа недеривативних инструмената на крају извјештајног периода. За промјењиве каматне стопе обавеза, анализа је припремљена под претпоставком да је неизмирен износ обавеза на крају извјештајног периода био неизмирен у току цијелог извјештајног периода.

У случају да је каматна стопа на обавезе по новчаним и робним кредитима у току извјештајног периода била већа/мања за 10%, уз остале непромијењене варијабле, нето добитак Друштва за период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године био би мањи/већи за износ од 398,682 Конвертибилне марке (упоредни податак у 2023. години: 350,554 Конвертибилне марке) као резултат већег/мањег расхода камата.

(в) Ризик од промјене цијена капитала

Током извјештајног периода од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године, Друштво је изложено одређеном ризику од промјена цијена власничких хартија од вриједности. Наведена улагања се држе више за стратегијске сврхе, него за сврхе дневног трговања, и њима се активно не тргује.

(2) Ризик ликвидности

Управљање ликвидношћу је централизовано на нивоу Друштва. За управљање ризиком ликвидности одговоран је менаџмент Друштва који је успоставио одређене процедуре у вези са дугорочним и краткорочним управљањем ризиком ликвидности.

Друштво располаже довољним износом високо ликвидних средстава (готовина и готовински еквиваленти), као и континуираним приливом новчаних средстава од реализације услуга који омогућава да своје обавезе измирује у року доспијећа.

Друштво не користи финансијске деривате.

У циљу управљања ризиком ликвидности, Друштво је усвојило финансијске политике којима је дефинисана дисперзија у нивоима одлучивања приликом набавке одређених добара/услуга. Ова дисперзија је обезбјеђена утврђивањем лимита до којих поједина лица или органи у Друштву одлучују о некој набавци.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године
42. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (Наставак)
42.3. Циљеви управљања финансијским ризицима (Наставак)
(2) Ризик ликвидности (Наставак)

Рочност доспијећа финансијске имовине и обавеза Друштва на дан 31. марта 2024. и 31. децембра 2023. године:

Финансијска имовина	У Конвертибилним маркама					Укупно
	До 3 мјесеца	3-12 мјесеци	1-2 године	2-5 година	преко 5 година	
31. март 2024.						
<i>Без камата</i>						
-Кредити и потраживања (укључујући готовину и готовинске еквиваленте)	249,972,579	223,585	298,114	24,843	-	250,519,121
<i>Са фиксном каматном стопом</i>						
-Фер вриједност по амортизованом трошку	1,035,103	2,548,312	19,644,288	28,540,823	-	51,768,526
Укупно	251,007,682	2,771,897	19,942,402	28,565,666	-	302,287,647
31. децембар 2023.						
<i>Без камата</i>						
-Кредити и потраживања (укључујући готовину и готовинске еквиваленте)	389,405,779	223,585	298,114	99,371	-	390,026,849
<i>Са фиксном каматном стопом</i>						
-Фер вриједност по амортизованом трошку	1,015,359	2,533,232	19,640,333	28,641,932	-	51,830,856
Укупно	390,421,138	2,756,817	19,938,447	28,741,303	-	441,857,705
Финансијске обавезе						
31. март 2024.						
<i>Остале обавезе по амортизованом трошку</i>						
-Без камата	94,034,801	76,289,750	16,801,280	6,926,624	-	194,052,455
-Инструменти по варијабилној каматној стопи	22,861,493	62,582,630	73,215,197	88,417,019	3,693,220	250,769,559
-Инструменти по фиксној каматној стопи	9,542,577	28,133,773	34,804,256	91,884,462	77,119,504	241,484,572
Укупно	126,438,871	167,006,153	124,820,733	187,228,105	80,812,724	686,306,586
31. децембар 2023.						
<i>Остале обавезе по амортизованом трошку</i>						
-Без камата	211,763,354	74,307,054	14,555,067	4,875,008	-	305,500,483
-Инструменти по варијабилној каматној стопи	23,146,747	64,966,426	74,937,474	101,738,362	4,566,509	269,355,518
-Инструменти по фиксној каматној стопи	3,703,338	10,461,351	7,942,678	14,015,263	4,626,595	40,749,225
Укупно	238,613,439	149,734,831	97,435,219	120,628,633	9,193,104	615,605,226

Преглед доспијећа финансијских инструмената (имовине и обавеза) је направљен на основу недисконтованих новчаних токова финансијске имовине и обавеза, укључујући и камате на ту имовину које ће бити зарађене (осим на средства за која Друштво очекује да ће се новчани ток појавити у другом периоду), односно на основу најранијег датума када се од Друштва може тражити да плати насталу обавезу.

Износи укључени у претходне табеле за финансијске инструменте (имовину и обавезе) по варијабилним каматним стопама могу бити предмет промјене уколико се промјене у варијабилним каматним стопама буду разликовале од процијењених каматних стопа утврђених на крају извјештајног периода.

**НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године**
42. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (Наставак)
42.3. Циљеви управљања финансијским ризицима (Наставак)
(3) Кредитни ризик

Кредитни ризик се односи на ризик да друга страна неће испунити своје уговорне обавезе према Друштву, што ће резултовати финансијским губитком Друштва. Друштво је усвојило политике у вези са праћењем кредитне способности партнера, као и захтијевања одређених обезбјеђења (коллатерала), у случајевима гдје је то могуће, а у циљу смањивања ризика од потенцијалних финансијских губитака насталих неиспуњавањем одређених уговорних обавеза.

Кредитни ризик настаје код потраживања од правних и физичких лица, готовине и готовинских еквивалената, депозита у банкама и финансијским институцијама, као и преузетих обавеза.

Друштво је изложено кредитном ризику у ограниченој мјери. Обезбјеђење од кредитног ризика успостављено је предузимањем одређених мјера и активности на нивоу Друштва. У случају неблагоприятног измиривања обавеза корисника услуга према Друштву, истима се онемогућава даље кориштење услуга.

Поред тога, Друштво нема значајну концентрацију кредитног ризика у вези са потраживањима, јер има велики број међусобно неповезаних купаца са појединачно малим износима дуговања. Поред онемогућавања даљег кориштења услуга, користе се и слједећи механизми наплате: репрограмирање дуга, компензације са правним лицима, утужења, вансудска поравнања и остало.

Наплата кредита датих запосленима у Друштву се обезбјеђује кроз административне забране, односно умањење плата за адекватан износ рата, док запослени који напуштају Друштво, уговором регулишу начин исплате преосталог дијела износа кредита у тренутку одласка из Друштва.

У циљу минимизирања кредитног ризика, Друштво је развило и одржавало оцјену кредитног ризика Друштва како би категоризовало изложености према степену ризика неиспуњавања обавеза. Информације о кредитном рејтингу пружају доступне независне рејтинг агенције, у случају да нису доступне, Друштво користи друге јавно доступне финансијске информације и властите податке о трговању Друштва како би оцјенило своје главне купце и остале дужнике. Изложеност Друштва и кредитни рејтинг својих уговорених страна се континуирано прате и укупна вриједност закључених трансакција се шири међу одобреним партнерима.

Тренутни оквир за оцјену кредитног ризика Друштва састоји се од слједећих категорија:

Категорије	Опис	Основе за признавање очекиваних кредитних губитака
Приходујући	Уговорена страна има низак ризик од неиспуњавања обавеза и нема доспјеле износе	12-мјесечни очекивани кредитни губици
Сумњива	Износ је у кашњењу >30 дана или је дошло до значајног повећања кредитног ризика од почетног признавања	Животни вијек очекиваног кредитног губитка – без исправке
Неиспуњење обавезе	Износ је у кашњењу >60 дана или постоје докази који указују на то да је имовину потребно умањити	Животни вијек очекиваног кредитног губитка – са исправком
Отпис	Постоје докази који указују да је дужник у озбиљним финансијским потешкоћама и да Друштво нема реалне изгледе за опоравак	Отписани износ

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године
42. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (Наставак)
42.3. Циљеви управљања финансијским ризицима (Наставак)
(3) Кредитни ризик (Наставак)

Табеле у наставку приказују кредитни квалитет финансијских средстава Друштва, уговорених средстава и уговора о финансијским гаранцијама, као и максималну изложеност Друштва кредитном ризику према оцјенама за кредитни ризик.

31.март 2024.	Напомена	Екстерна класификација	Интерна класификација	12-мјесечни или очекивани животни вијек кредитног губитка	Бруто износ	Исправка вриједности	Нето износ
Дугорочна потраживања и кредити	17,24	Н/П	Приходујући и неприходујући	Животни вијек	3,302,258	7,257	3,295,001
Купци	21	Н/П	Приходујући и неприходујући	Животни вијек	174,224,304	64,280,606	109,943,698
Друга потраживања	22	Н/П	Приходујући и неприходујући		6,075,453	577,615	5,497,838
Готовина и готовински еквиваленти	26	Н/П	Приходујући		134,394,626	-	134,394,626
Финансијска средства која се накнадно вреднују по амортизованој вриједности	18	Н/П	Приходујући		400	-	400
					317,997,041	64,865,478	253,131,563

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године
43. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА
43.1. Информације о сегментима

На дан 31. марта 2024. године, извјештајни сегменти Друштва, у складу са МСФИ 8, су сљедећи:

1. Фиксна мрежа,
2. Мобилна мрежа.

43.2. Приходи и резултати сегмената

Приходи и резултати сегмената за период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године дати су у прегледу који слиједи:

	У Конвертибилним маркама		
	Фиксна мрежа	Мобилна мрежа	Укупно
31. март 2024. године			
Приходи од продаје робе и услуга	48,075,614	66,654,433	114,730,047
Остали пословни приходи	3,607,668	2,168,754	5,776,422
Интерни обрачун између сегмената	21,513,066	8,275,916	29,788,982
Трошкови материјала, робе и везаних услуга	(1,627,437)	(9,990,271)	(11,617,708)
Трошкови запослених	(8,557,018)	(11,860,587)	(20,417,605)
Трошкови амортизације	(19,887,254)	(14,730,125)	(34,617,379)
Трошкови производних услуга	(11,415,628)	(10,398,510)	(21,814,138)
Остали пословни расходи	(2,041,061)	(4,109,687)	(6,150,748)
Финансијски приходи - каматносни	294,057	407,581	701,638
Финансијски приходи - остали	16,498	22,868	39,366
Обезвређење финансијских средстава	(557,882)	(623,265)	(1,181,147)
Финансијски расходи	(2,477,862)	(3,434,480)	(5,912,342)
Интерни обрачун између сегмената	(8,275,916)	(21,513,066)	(29,788,982)
Добитак прије опорезивања	18,666,845	869,561	19,536,406
Порез на добитак	(1,866,789)	(86,852)	(1,953,641)
Нето добитак	16,800,056	782,709	17,582,765

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године
43. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА (Наставак)
43.2. Приходи и резултати сегмената (Наставак)

Приходи и резултати сегмената за период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2023. године дати су у прегледу који слиједи:

31. март 2023. године	У Конвертибилним маркама		
	Фиксна мрежа	Мобилна мрежа	Укупно
Приходи од продаје робе и услуга	43,663,498	62,443,537	106,107,035
Остали пословни приходи	3,241,027	1,777,826	5,018,853
Интерни обрачун између сегмената	20,731,372	7,972,586	28,703,958
Трошкови материјала, робе и везаних услуга	(1,607,165)	(9,364,610)	(10,971,775)
Трошкови запослених	(7,906,663)	(11,307,584)	(19,214,247)
Трошкови амортизације	(20,138,258)	(11,738,919)	(31,877,177)
Трошкови производних услуга	(9,363,443)	(10,809,138)	(20,172,581)
Остали пословни расходи	(2,087,938)	(4,345,070)	(6,433,008)
Финансијски приходи - каматоносни	50,713	72,526	123,239
Финансијски приходи - остали	101,654	145,380	247,034
Обезвређење финансијских средстава	(836,247)	(1,195,944)	(2,032,191)
Финансијски расходи	(1,726,723)	(2,359,860)	(4,086,583)
Интерни обрачун између сегмената	(7,972,586)	(20,731,372)	(28,703,958)
Добитак прије опорезивања	16,149,241	559,358	16,708,599
Порез на добитак	(1,614,924)	(55,936)	(1,670,860)
Нето добитак	14,534,317	503,422	15,037,739

Приходи и резултати сегмената приказани у претходним табелама (за период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године и 31. марта 2023. године) представљају приходе генерисане од продаје екстерним купцима. Приходи између сегмената у току периода су елиминисани.

Рачуноводствене политике извјештајних сегмената су идентичне као и рачуноводствене политике Друштва описане у *Напомени 3*.

Добитак сегмента представља профит сваког сегмента, са укљученом алокацијом свих трошкова и то на бази прихода остварених од стране сваког сегмента посебно. То представља критеријум по којем се извјештава према руководиоцима надлежним за доношење кључних одлука, у циљу алокације адекватних ресурса сегментима, као и анализе њихових резултата.

Приходи Друштва од главних услуга су детаљно приказани у *Напомени 5* уз неконсолидоване финансијске извјештаје.

**НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године**
43. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА (Наставак)
43.3. Капитална улагања сегмената

Капитална улагања сегмената у току периода од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године и 31. марта 2023. године су сљедећа:

	У Конвертибилним маркама		
	Фиксна мрежа	Мобилна мрежа	Укупно
31. март 2024. године			
Капитална улагања (Напомене 12 и 13)	23,527,015	7,766,920	31,293,935
31. март 2023. године			
Капитална улагања (Напомене 12 и 13)	29,022,925	4,288,168	33,311,093

Капитална улагања обухватају набавке нематеријалних улагања, некретнина и опреме у току извјештајног периода.

44. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ

Република Српска и Босна и Херцеговина тренутно имају више закона који регулишу разне порезе уведене од стране надлежних органа. Порези који се плаћају укључују порез на додату вриједност, порез на добитак и порезе на плате (социјалне порезе), заједно са другим порезима. Поред тога, закони којима се регулишу ови порези нису били примјењивани дуже вријеме за разлику од развијенијих тржишних привреда, док су прописи којим се врши имплементација ових закона често нејасни или не постоје.

Сходно томе, у погледу питања везаних за пореске законе ограничен је број случајева који се могу користити као примјер. Често постоје разлике у мишљењу међу државним министарствима и организацијама везано за правну интерпретацију законских одредби што може довести до неизвјесности и сукоба интереса. Пореске пријаве, заједно са другим областима законског регулисања (на примјер, питања царина и девизне контроле) су предмет прегледа и контрола од више овлашћених органа којима је законом омогућено прописивање јако строгих казни и затезних камата.

Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Друштва могу се разликовати од тумачења менаџмента. Као резултат изнесеног, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Друштву може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. У складу са Законом о Пореској управи Републике Српске, период застарјелости пореске обавезе је пет година.

То практично значи да пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од тренутка када је обавеза настала. Ове чињенице утичу да порески ризик у Републици Српској и Босни и Херцеговини буде значајнији од оног у земљама са развијенијим пореским системом. Поред наведеног, Друштво има значајне трансакције са повезаним правним лицима.

Иако менаџмент Друштва сматра да Друштво посједује довољну и адекватну пратећу документацију у вези са трансферним цијенама, постоји неизвјесност да се захтјеви и тумачења пореских и других органа разликују од тумачења менаџмента. Менаџмент Друштва сматра да евентуална различита тумачења неће имати материјално значајних посљедица по неконсолидоване финансијске извјештаје Друштва.

45. ТЕКУЋА ЕКОНОМСКА СИТУАЦИЈА И ЊЕН УТИЦАЈ НА ПОСЛОВАЊЕ ДРУШТВА

Свјетске економије су се наставиле опорављати од рецесије коју је проузроковала пандемија изазвана коронавирусом, али је због актуелне ситуације у свијету дошло и до повећања стопа инфлације и поштравања монетарне политике. Економија БиХ, као и економије других земаља у окружењу се суочавају са комбинацијом нових изазова које се огледају кроз раст цијена енергената, успоравањем глобалног и економског раста који се директно одражава и на њихов раст. Друштво редовно прати дешавања у свијету и окружењу, те спроводи све неопходне мјере како би минимизирало утицај на пословање Друштва. На дан издавања ових финансијских извјештаја Друштво и даље испуњава своје обавезе, те континуирано пружа услуге својим клијентима.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За период од три мјесеца који се завршава 31. марта 2024. године**46. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ**

Средњи курсеви за девизе, утврђени на међубанкарском тржишту девиза, примијењени за прерачун девизних позиција извјештаја о финансијском положају у Конвертибилне марке, за поједине главне валуте су били сљедећи:

	У Конвертибилним маркама	
	31. март 2024	31. децембар 2023
Евро (EUR)	1.95583	1.95583
Динар (RSD)	0.01670	0.01669
Амерички долар (USD)	1.80911	1.76998
Швајцарски франак (CHF)	2.00269	2.11213